

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre — 500 lej

Fél évre — 270 lej

Negyed évre — 135 lej

Havonta — 45 lej

Hirdetéseket díjazásba vesztjük

Egyes szám ára 5 lej

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 haviat 100 lej

Bratianu Ionel a ravatalon

Megrendítő részletek az elhunyt miniszterelnök haláltusájáról. Vérmérgezést kapott az operáló professzor. — Bucuresti mély-séges gyászba öltözött. — Politikai vezérek a miniszterelnök halálos ágyánál. — Atvitték Bratianu holttestét az Ateneulba. Bucuresti népének zárandoklata a ravatalhoz. — Vasárnap délelőtt temetik az elhunyt kormányelnököt.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése. —

Az egész országot pártkülömbőség nélkül mély gyászba borította Bratianu miniszterelnök váratlan halála. A részvételmegnyilvánulások egyre özönlő áradata hű képét nyújtja annak a tiszteletnek és megbecsülésnek, amely Románia nagynevű miniszterelnökét nemcsak az ország határain belül, hanem a külföldön is körülvette. Mert Bratianu Ionel nemcsak a román nemzetnek volt messze kiemelkedő nagy államférfia, hanem nemzetközi vonatkozásban is jelentős politikus, akinek szavától egykor népek sorsa függött. 1915-ben, amikor Románia állásfoglalása kétséges volt és Európában senki sem tudta, hogy a harcoló felek melyikéhez fog csatlakozni, akkor szerezte meg Bratianu a „román szifinksz” jelzőt. Bratianu hallgatott és az egész világ az ő ajkát leste hónapokig, amíg végre kimondotta a döntő szót, amely a monarchia sorsát megpecsételte.

És Bratianu okos, óvatos politikáját igazolták az események. Megérthette a régi román álmot beteljesülését: Nagyrománia megalakulását, amely nagyrészt az ő műve volt. Hatalma talán sohasem volt nagyobb, energiája acélosabb s ereje mindenhatóbb, mint most, 63 éves korában, amikor élete zenitjéről rágatta le a halál síkét csöndjébe a könyörtelen Kaszás. Halála — úgy lehet — nagy bonyodalmakat fog okozni az ország belpolitikai életében és ezeknek jele már most, a nagy államférfiu temetése előtt megnyilvánul a Bucurestiből érkező hírekben. A tragikus halál újabb részleteiről, a temetési előkészületekről, a külföldi imponálás részvételéről az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója az alábbi részletes tudósításban számol be olvasóinknak:

A gyászoló család az elhunyt Bratianu Ionel haláloságyánál.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A tegnapelőtti esti órákban már mindenki tudta Bucurestiben, hogy Bratianu Ionel betegsége életveszélyes fordulatot vett, a torokgyulladás már átterjedt a mellrészeire és az ugynevezett Toma Ionescu-féle operációhoz kellett folyamodni, ami abból áll, hogy mélyen a torok alatt a mell felső részét felnyitják, hogy a beteg levegőhöz jusson. A reggeli órákban következett csak be a katasztrófa, hat óra után és ekkor már ott állt a nagybeteg ágya körül az egész Bratianu család: Vintila, Dinu, Constantin és Gheorghe Bratianu és a legközelebbi rokonok, Alexandru Algiu, Virgil és Constantin Alimenesteanu, Niculescu Dorobantu, Mircea Djuvara, Ion Pillat. És félórával Bratianu Ionel halála után már megjelentek a román lapok különkiadásai. Kilenc óra felé már új különkiadásokban jelen-

tették be a főváros közönségének, hogy Bratianu Vintila vette át halott bátyja örökségét.

Bratianu ideiglenes ravatalon fekszik a gyászoló palotában.

A Lascar Catargiu-uccában hatalmas félkörben futó régi kuriára emlékeztető palotában lakott Bratianu Ionel. Kint a palota előtt hatalmas tömeg tolong, a rendőrök és detektívek csak alig tudják fentartani a rendet. Ott állnak az emberek és órák hosszat nézik a Bratianu-palota fehérre meszelt falait. Csak alig tudunk magunknak utat törni a sűrű tömegben. A hatalmas udvaron detektívek vigyáznak a kapuk előtt és a főbejárat előtt egy hatalmas könyv van kitéve egy kis asztalkára. Egymásután robnak be az autók a csöndes udvarra, kiszáll egy gyászruhás ur a kocsiból és beírja a nevét a könyvbe. Délelőtt tíz órakor, mikor mi ott voltunk, már majdnem ezer aláírás gyűlt össze.

Az elhunyt miniszterelnöknek egyetlen fia maradt.

Gheorghe I. Bratianu volt kiszemelve, hogy valaha átvegye a párt elnökségét, ő lett volna Bratianu Ionel politikai örököse, ha a végzet nem húzta volna keresztül Bratianu Ionel számítását. Alig néhány héttel ezelőtt választották meg a Iasi-i, illetve moldvai liberális-párt elnökévé és innen indult volna ki a politikai karrierje. Gheorghe Bratianu egyetlen fia a meghalt miniszterelnöknek, jelenleg Iasi-ban egyetemi tanár. Gheorghe Bratianu az elhalálozott miniszterelnöknek első házasságából származik. Párisban ismerkedett meg Bratianu Ionel egyik előkelő román bojárcsalád leányával s feleségül vette. Az esküvő meg is történt a párisi ortodox templomban, de esküvő után a házastársak szétváltak és Bratianu Ionel sokáig mint nőtlen ember élt. Fiáról, Gheorghe Bratianuról sem akart sokáig tudni, amikor azonban ifjúvá lett és észrevette a nagy hasonlóságot, a nagy tehetséget, kegyelbe fogadta és elősegítette a politikai pályán.

Bratianu Ionel későbbben feleségül vette Marghiloman miniszterelnöknek, a konzervatív párt vezérének elvált feleségét, Stirbey Elise hercegnőt, Stirbey Barbu volt miniszterelnöknek a nővérét. Bratianu Ionelnek édesanyja Pia Bratianu, ma is él, kilencvenkét éves.

Floricai koporsóban nyugszik a halott miniszterelnök.

Odafent a palota első emeletén a félhomályosra befüggönyözött halottas szobában teljes számban együtt van a gyászborult család, Mina Minovici tanár, két orvos segítségével bebalzsamozta a halott Bratianut és aztán atvitték a hatalmas ebédőbe, ahol már fel volt állítva egy ideiglenes ravatal. Senki

Kint az udvaron türelmetlenül állnak a fényképezések, akik a halott miniszterelnököt akarják lefotografálni. A palota öreg portása halkán jelenti, hogy még nem lehet felmenni, most bontották fel a végrendeletet. Várunk. És közben percenként érkeznek az autók, generálisok, politikusok és mindenki, akinek a nevét csak valaha újságban olvasni lehet, megjelenik itt a főkapu előtt elhelyezett nagy könyv előtt, hogy aláírásával rója le részvétét.

Egy egyenruhás inas egy hatalmas koszorút cipel most a palota felé, az egyik detektív odalép hozzá, szól valamit... és aztán már mindnyájan tudjuk, akik ott állunk az udvaron, hogy a halott miniszterelnök utolsó kívánsága volt, hogy a temetésére ne hozzanak virágot, sem csokrot...

Duca távozik most a palotából, miközben belép az autóba, komoran maga elé néz, leveleszi a cvikkert, hogy megtörölje — vagy talán a könnyeit akarja felszáritani? Az újságírók oda lépnek hozzá.

— A végrendeletet bontották fel a család tagjainak jelenlétében, — mondja Duca — a végrendelet csak családi határozatokat tartalmazott.

És elrobog Duca autója.

A bucaresti palota, mely valóságos építetkolosszus, óriási értéket képvisel és ezenkívül a florikai birtok maradt Bratianu Ionel után, melyet fiára, Gheorghe Bratianura hagyott.

sem ismerné most fel a halott arcát. Azon este, amikor azt a súlyos műtétet végezték a nagybeteg, leborotválták a szakállát és így szakáll nélkül egészen ismeretlen a halott arca. Az ablakok le vannak függönyözve és egy fekete gyászfátyollal betakart lámpa vet valami furcsa misztikus fényt a szobára. Csak néhány órát pihent a halott ezen a helyen, mert már a délután folyamán átszállították az Atheneul előcsarnokába, ahol két napig fog fekiüdni a halott miniszterelnök. Tegnap este különben megérkezett Floricából Bratianu Ionel koporsója. A tölgyfakoporsó elküldése iránt már tegnap a kora reggeli órákban táviratoztak, de csak nehezen tudták megtalálni, mert az elhunyt miniszterelnökön kívül senki sem ismerte a koporsó rejtékhelyét. A koporsót egy florikai paraszt faragta.

Bratianu a szószéken, mint az Erő megtestesítője.

A parlament megnyitásokor a trónbeszéd felolvasása után, a liberális-párt a kamara üléstermében többségi értekezletet tartott, Bratianu Ionel beszélt a liberális képviselőkhez és szenátorokhoz. Alig néhány hete ennek és akkor még senki sem gondolhatott arra, hogy néhány héttel később ezt a hatalmas, robusztus embert egy alattomos betegség két nap alatt sírba dönti. Bratianu Ionel frakkban volt, a melle tele érdemrendekkel, a kezét hátra tette és odaült a szónoki emelvényre. Szurós szemekkel nézett végig a képviselők és szenátorok során. Mikor tömeg előtt beszélt, mindig mint egy haragos diktátor tűnt fel. És mély, döngő hangon beszélt, halotti csöndben hallgatták az új képviselők. És ma már a hatalmas, erőteljes és erélytől duzzadó Bratianu halott...

Megrendítő részletek Bratianu Jonel tragikus haláláról.

Megdöbbentő részletek derültek ma ki a miniszterelnök tragikus haláláról. Bratianu Jonel mandulagyulladás — mint már megírtuk — streptococcus fertőzéssel komplikálódott, amit Angheliescu dr. közoktatásügyi miniszter vett észre elsőnek. Ez kedden reggel történt és Angheliescu nyomban elküldött Metianu gégespecialistáért. A kormányelnöknek ekkor már fulladási rohamai voltak, úgy, hogy Metianu azonnali operációra határozta el magát. Azonban, amiközben az operálókést kezdte venni, keze reszketni kezdett, úgy, hogy a műtétet nem volt képes végrehajtani. Angheliescu dr. miniszter, aki évekkel ezelőtt egyetemi orvostanár volt, erre maga kapta fel a kést, amely Metianu kezéből a földre esett. S mivel Bratianu ekkor már rettenetesen hörgött és így az operatív beavatkozást egy pillanatig sem lehetett késleltetni. Angheliescunak már arra sem volt ideje, hogy kezét mosson s így fertőtlenített kézzel fogott hozzá a súlyos géges-csömetszési operációhoz. Midőn a mesterséges légzőcsövet sikerült elhelyezni, Bratianu kissé megkönnyebbült és ismét lélegzeni kezdett. A mesterséges légzőcső két órában belül azonban újból megtelt gennyel, úgy, hogy másodszor is operatív beavatkozásra került sor. Ezt a második operációt már Metianu professzor hajtotta végre.

Az operáló professor vérmérgezést kapott.

Délután egy óra tájban a fertőzés már annyira elterjedt, hogy a betegágyhoz hívták Nasta Traian professzort, Bucuresti legelismeretebb gégespecialistáját. Nasta felnyitotta az egész mellkast a nyaktól a szivig és mindenütt kioperálta a gennyet telt mirigyeket. A harmadik operáció után a kormányelnök állapota egyidőre ismét megjavult, beszélni azonban már nem tudott. Ez a harmadik operáció súlyos kimenetelű volt Nasta professzorra nézve is, aki az operáció közben megvágta egyik ujját. A nyomban alkalmazott fertőtlenítés eredménytelen maradt s a professor ujjja percek alatt megdagadt. Attól tartanak, hogy Nasta vérmérgezést kapott.

Bratianu az utolsó pillanatig remélte felgyógyulását.

Bratianu Ionel különben nem engedte meg, hogy érzéstelenítsék. Mindvégig teljesen öntudatánál volt és bámulatos eréllyel tűrte a fájdalmas műtétet. A mesterséges légzőcső elhelyezése után némi könnyű táplálékot — rumos teát — adtak a betegnek. Utána erős izzadás jelentkezett, ami újból némi reményt nyújtott. Szerdán reggel a nagybeteg kormányelnök állapota ismét új fázisába jutott. A beteg enyhén nyugodt álmosságot vett erőt, de szunyadványból időnként felriadt. Ilyenkor írásban közölte — beszélni nem tudott — gondolatait. Sebészi papírja vetett sorában nyugalomra intette családját és meggyógyulásába vetett reményét hangoztatta. Minthogy pedig a betegség mind súlyosabbra fordult, a délelőtt folyamán a kormány és a Bratianu-család tagjai sorra a betegágyhoz járultak. A király származéjai állandó készenlétben állottak. Mindazonáltal a kormányelnök állapotát még nem ítélték annyira reménytelennek, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a katasztrófa közeledéséről. Este hét órakor Bratianu Ionel állapota ismét kritikusra fordult s a láz oly magasra emelkedett, hogy az orvosprofesszorok feladtak minden reményt. Ejjel 11 órakor még egy specialistát hívtak a betegágyhoz, akinek minden tevékenysége csak arra szorítkozott, hogy működésben tartsa a szívet. Egymásután alkalmazták az antistreptococcus-injekciókat, ekkorra azonban a veseműködés is megszűnt. Hajnali 3 órakor oxigéncsövekkel kezdtek kísérletezni, eredmény azonban nem mutatkozott és beállott az agónia, majd reggeli háromnegyed hétkor a halál.

A bucaresti-i lapok méltatják Románia nagy halottját.

A fővárosi sajtó ma oldalakon keresztül foglalkozik Bratianu Ionel halálával és pártatlásra való tekintet nélkül méltatják az elhunyt államférfiu kétségtelen nagy érdemeit. A *Di-*

„Atyja, az államalkotó Bratianu Ionel nyomdokain indult el és politikai államférfiu sikerei után mindenben hasonló lett atyjához. Ő is államalkotó lett. Nagyromániát teremtette meg. Sok nehézséggel és szűk látókörű ellenfelei csökönyösségével kellett megküzdenie, amíg elért a csúcshoz, de ahonnan azonban épen akkor ragadta el a halál, amikor talán a legnagyobb szükség lett volna reá. Igaz, Bratianu Ionel maga indította meg a lavinát, de arra nem gondolt, hogy a legkisebb fuvallomból is orkán támadhat s hogy a föld a sziklák alatt is megindulhat. Halála nemzeti gyászt váltott ki, aminthogy akkor is mély fájdalommal töltött volna el mindenkit, barátot és ellenfelet egyaránt, ha nem mint kormányelnök, hanem nyugalomba vonult politikusként távozott volna az életből. Bratianu Ionelnek királyi barátai voltak, de szerette a román nép is, amely köztük valószínűleg tudta és érezte őt.”

A Cuvantul — a liberális-pártnak talán a legkeményebb ellenfele — szintén méltatólag emlékszik meg Bratianuról. „El kell ismernünk — írja — hogy nagy lángelme és tántoríthatatlan hazafi volt. Erős akarattal és erős kézzel tudta kormányozni az országot s ha sokaknak talán kényelmetlen is volt ez a szigor, mindenesetre nem volt teljes egészében szük-

Bucuresti mélyen gyászolja az elhunyt miniszterelnököt

Bratianu Ionel kormányelnök halála mélyen megrendítette az országot. A gyász hírvétele után a főváros népe az uccákra csődült, ahol lépten-nyomon könnyező emberek sokasága állta el az utat. Dél felé már egész Bucuresti mély gyászba borult és az üzletek kirakataiban a nagy államférfiu gyászfátyollal bevont arcképét állították ki. A gyász jeléül egyetlen színház, mozi sem tartott előadást és több koncert is elmaradt. Ma reggel a fővárosból kiinduló vonatok mozdonyán is fekete zászló lengett és három napon át a villanyosok is nagyrészen fekete áthuzattal közlekednek.

Ma délelőtt folytatódott a bucsújárás Bratianu Ionel lakásához. A főváros összes jelentős személyiségei, az egész diplomáciai testület, valamint a volt miniszterek megjelentek a gyászháznál. Féltenegy órakor Maniu Gyula Popoviciu Mihály kíséretében szintén eljött ellenfele ravatalához és rövid imát mondott.

Atvitték Bratianu holttestét az Ateneumba.

Az elhunyt miniszterelnök holttestét ma délelőtt fél tízenegykor átszállították az Ateneul disztermébe. Ezt megelőzőleg a halottas szobában istentisztelet volt, azután a képviselők egy csoportja vállára vette a koporsót, melyet ágyulafettán az Ateneumba szállították át. Egyszerű ravatalra helyezték a koporsót, amely körül négy gyertya lángja lobog. A katalokot fekete posztóval vonták be, nemzeti színű díszítéssel. A koporsó egy ágyulafettán nyugszik és szintén nemzeti színű és fekete lepelrel van betakarva. A holttest átszállításánál a lepel két szallagját Duca belügyminiszter és Nicolaescu szenátusi elnök tartották. Az átszállításnál jelen voltak a gyászoló család, az összes miniszterek, a sajtó képviselői és nagyszámú előkelő közönség. Délután egy órakor kezdődött a közönség zarándoklása a ravatalhoz. Bratianu Ionel arca sápadt, kinos szenvedést tükrözik vissza, haja szépen el van rendezve. Az elhunyt kívánságához képest egyetlen virág sem díszíti a ravatalt és csak egy lelkész imádkozik a holttest mellett. Délutánig óriási tömeg vonult el ünnepi csendben Bratianu Ionel holtteste előtt.

Megállapították a vasárnapi temetés teljes programját.

Vasárnap lesz a temetés. A halottas menet a Calea Victoriei keresztül vonul az északi pályaudvarra, ahonnan különvonaton viszik Floricába a holttestet és ott a családi sírboltban helyezik el. Floricában vasárnap délután megy végbe a temetési gyászszertartás. A nemzeti gyász jeléül a minisztertanács az összes hivatalokban felfüggesztette a munkát és a munkaszünetet hétfőig tart. Az összes iskolákban szünetel a tanítás. A kormány elrendelte, hogy vasárnap a szórakozóhelyek, mozik, színházak stb. zárva tartanak. A minisztertan-

ács tanács ma megállapította a temetés programját, amely a következő:

A régenstanács koszorúja Bratianu koporsóján.

A Kormánypárti Viitorul a legmélyebb fájdalom hangján ír a halott vezérről. A könnyes hangú nekrológ dicsőítést sző a nagy államférfiu elsápadt homloka köré. „Nemcsak a kormányelnököt és nemcsak a legjobb román, de legnagyobb politikusként, legértékesebb diplomatánkat veszítettük el Bratianu Ionelben — írja a lap. — Mert soha román politikus még nem látott olyan tisztán, nem rajzolta úgy ki a jövődöt népe számára, mint Bratianu Ionel, aki nagyon sokszor magát áldozta fel, hogy hazáját megmentse.”

Mária királyné tegnap délután öt órakor megjelent Bratianu Ionel holttesténél és a koporsó mellett letérdelve, hosszasan imádkozott. Azután istentisztelet volt, amelyet Mihalescu lelkész celebrált. Ezen részt vettek a királyi család, a régenstanács és a kormány összes tagjai. A régenstanács koszorút helyezte a koporsóra a következő felirással: „Bratianu Ionelnek, a nagy hazafinak és államférfinak, a Régenstanács.”

nács ma megállapította a temetés programját, amely a következő:

Reggel kilenc órakor gyászmise az Ateneulban a gyászoló család, a miniszterek, a parlament tagjai, a diplomáciai testület és az állami méltóságok jelenlétében, azután a koporsót az ágyulafettára helyezve, az állomásra szállítják, miközben a főváros összes harangjai zúgni fognak. A menetet egy csendőrsztag nyitja meg, azután a liberálispart delegátusai és a klérus következnek, utána az elhunyt kitüntetései viszik. Ezt követi a halottaskocsi, amely mellett a kamara és szenátus elnöke, a kormány tagjai és két tábornok vonnak koronát. A gyászkocsi után a család tagjai, a metropoliták, a püspöki kar, a hatóságok és a hadsereg képezik a halottas menetet, amelynek az egész utvonalon az iskolák növendékei és a katonaság áll sorfaiat. A pályaudvarról különvonat viszi Floricába a családot, a klérust, továbbá a sajtó és a hatóságok képviselőit. A különvonat 12 óra 15 perckor indul az északi pályaudvarról és 12 óra 20-kor követi a parlament tagjainak különvonata. Floricában a koporsót egy ökrösszekérre helyezik el, amelyet hat ökrök fog szállítani az elhunyt családi sírboltjába.

A minisztériumok gyásza Bratianu Ionelért.

Duca belügyminiszter ma délelőtt a belügyminisztérium tisztviselői kara előtt ismertette Bratianu Ionelt, aki mint belügyminiszter is kiváló példát nyújtott. A mai nap folyamán különben az összes minisztériumokban összehívták a tisztviselőket, akik előtt a miniszterek méltatták Bratianu Ionel érdemeit, azután a mai napra munkaszünetet rendeltek el. Ugyanígy történt az iskolákban is, ahol a tanárok ismertették az elhunyt érdemeit, majd a gyász és kegyelet jeléül a tanítást félbeszakították.

A külföld részvéte Bratianu Ionel halála fölött.

(Páris, november 25.) Bratianu Ionel kormányelnök váratlan halála a francia főváros politikai köreiből is mély benyomást keltett. Az a felhőgás alakult ki, hogy a vaskezü kormányfőnek a halála egyelőre nem von maga után nemzetközi következményeket, viszont a román belpolitika szempontjából nagyobb jelentőségű eseményekre lehet elkészülni. A reggeli lapok mindannyian cikkeznek Bratianu Ionel haláláról és méltatják az elhunyt államférfiu érdemeit. A Le Temps hangsúlyozza, hogy Franciaország Bratianuban legodaadóbb balkáni barátját veszítette el. Poincaré francia köztársasági elnök ma a következő táviratot intézte Bratianu Vintilához: Kérem, fogadja a francia kormány rokonszenvét és az én személyes részvétemet a kegyetlen és oly váratlan csapásért, amely Önt sújtotta és fájdalmasan érinti egész Romániát.

(Budapest, november 25.) A magyar kormány megbizta bucuresti-i követét, Villányi bárót, hogy fejezze ki részvétét a román kormánynak Bratianu Ionel halála felett.

(Prága, november 25.) Bratianu Ionel halálának híre fájdalmas impressziót keltett. Masaryk elnök azonnal kondoleált a román követségen és táviratilag fejezte ki részvétét az elhunyt kormányainak családja előtt és külön táviratot intézett Titulescu külügyminiszterhez.

(Bécs, november 25.) Seypel kancellár Románia bécsi követe előtt részvétének adott kifejezést. A lapok hangsúlyozzák, hogy Bratianu Ionel halálával a nemzetközi politikai élet egyik markáns alakja tűnt el. Remélik, hogy halála a román pártviszályok enyhüléséhez fog vezetni.

(Berlin, november 25.) Stresemann német birodalmi külügyminiszter tegnap táviratot intézett Titulescu külügyminiszterhez és ebben a német kormány részvétét tolmácsolta Bratianu Ionel kormányelnök halála felett.

(London, november 25.) Az angol sajtó nagy cikkekben foglalkozik Bratianu Ionel miniszterelnök halálával. A Times szerint erőskezű államférfi volt, aki ragaszkodott a hatalomhoz és semmilyen eszköztől nem riadt vissza. Ebből keletkeztek a mostani belpolitikai problémák is. A Daily Telegraph szerint Romániában minden azon-fordul meg, hogy utóda rendelkezik-e elég eréllyel.

Országos orvos-gyűlés Aradon.

Nagyarányu előkészületek az Országos Orvosszövetség december 18-iki gyűlésére.

(Arad, november 25.) Arad lesz ezidén színhelye az Országos Orvosszövetség évi közgyűlésének, amelyet tudományos előadásokkal kapcsolatban, impozáns keretek között december 18. és 19-án tartanak meg. Az aradi rendezőség részéről már most megindultak a legszélesebb előkészületek, hogy az ország minden tájáról megjelenő orvoskiküldöttek valóban jól érezzék magukat Aradon és úgy a közgyűlés, mint a tudományos előadások külsőségeikben impozánsan folyjanak le. A tudományos előadásokon a legkiválóbb regáti orvosok szerepelnek, mint előadók, valamint négy aradi orvos is tart előadást.

Az első napi program szerint dr. Gane T. professzor, gyermekgyógyász a járványos gyermekhúnyásról, Triin V. dr. a blenorrhoea modern kezeléséről, dr. Nicolescu professzor a szifilisz abortív kezeléséről mond tudományos előadást. Stefanescu, jasi-i egyetemi tanár a nagyközönség számára tart népszerű orvosi előadást. Este a kulturpalotában zeneestély lesz, kizárólagosan orvosok részvételével. A gyűlés második napjára még 23 előadás van tervbevéve, köztük négy aradi orvos is szerepel előadásával: dr. Albu István, nőgyógyász szövettani vizsgálatokról, dr. Radu a himlőoltás után fellépő ideges jelenségekről, dr. Kardos Géza gyermekorvos a csecsemőkori táplálkozási zavarairól és dr. Copaceanu laboratoriumi vizsgálatairól tart előadást. A kongresszus tartama alatt három banket is lesz, a melyet az aradi orvosi szövetség, a megyei prefektúra és Aradváros adnak a vendégek tiszteletére.

Moravetz Album 1928.

a zeneértő közönség legkedveltebb karácsonyi albuma. Tartalmaz 43 pompás zeneművet, egyik szebb mint a másik, 175 l. — Hegedű kiadás 26 zeneszámmal 75 l. — Mindenütt kaphatók. 4715

— Windischgraetz herceg örökölt, Prágából jelentik: Windischgraetz Alad herceg, volt osztrák miniszterelnök, az Urak Házának utolsó elnöke tegnap meghalt tachbau kastélyában. A herceg egyike volt a leggazdagabb osztrák magnásoknak, azonban birtokai nagyrészt elkobozták és csak egy több ezer holdas majorátusa maradt. Ez a majorátus most a család legidősebb férfitagjára szállt: Windischgraetz Lajos hercegre, aki a frankhamisítási perből világszerte ismert lett. A birtokkal együtt az osztrák hercegi címet is örökölte.

WIMPASSING ÉS ANGOL SÁR-ÉS-HÓCIPOK

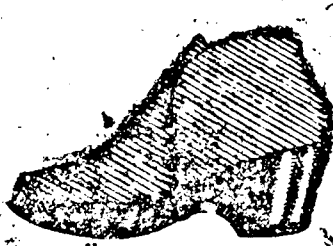
NŐI-HÓCIPO
MELEG-BÉLÉSEL

£: 425

NŐI-SÁRCIPO

KIVÁGOTT-£: 220

NYELVES-£: 200

NŐI-PRIMA
BAYKA-BÉLÉSEL

£: 550

NŐI-PRIMA-KANGARN
BARSONY-GALLÉRAL

£: 350-

FÉRFI-SÁRCIPO

£: 300

LENY-ÉIU
£: 155 — 200

Arad, Bul. Reg. Maria 24. (Dáciával szemben.)

Az aradi Aufricht-telep gyilkosainak nyomában

Az eddigi nyomozás szerint kóbor cigányok követték el a borzalmas bűntényt. — Elfogtak egy gyanús házaspárt, amelynek birtokában megtalálták a fatelepről elrablott egyik ezrest.

(Arad, november 25.) Az aradi államrendőrség a mai napon szenzációs eredményt ért el az Aufricht-féle fatelepen történt rablógyilkosság nyomozásában. Elsősorban is a bementett tanuvallomások alapján kétségtelenül megállapították, hogy a tettesek között kóbor-cigányok is voltak és a nyomozás során sikerült aztán egy cigány-házaspárt letartóztatni, akiknél több ezer lej között megtaláltak egy jelzett papírpénzt, amely az elraboltak közül való. A mai nap nyomozásának érdekes eredményei a következők:

Tegnap és ma éjszaka nagyszabású razzia volt Arad város területén és a razziázó rendőrségi csoportok nagyon sok gyanús embert állítottak elő, akik között több régen körözött zsebtolvajt és betörőt találtak. Van közöttük bizonyára ártatlan ember is, aki szerencsétlenségére a gyilkosság éjszakáján, vagy előtte való nap estéjén a telep közelében tartózkodott, esetleg viselkedése valami okból gyanús volt a nyomozó rendőrtiszt, vagy defektív előtt. A nyomozás érdekében azonban a letartóztatottakat csak a legteljesebben igazolt alibi ellenében bocsájthatják szabadon.

A mai napon végre olyan eredményt produkált a nyomozás, amelynek alapján talán sikerülni fog a tetteseket kézrekeríteni. Mint ismeretes, a rendőrség előtt már a rablógyilkosság napjának reggelén az a gyanú merült fel, hogy a tettet kóbor cigányok követték el. A gyanú onnan származott, hogy három évvel ezelőtt hasonló kasszarablás történt Aradon, amikor a tettesek a kasszát elvitték az irodából és a város szélén rabolták ki. Akkor kiderült, hogy kóbor cigányok voltak a tettesek. Ujszentannán, Pancolán és Timisoarán szintén teljesen hasonló módon hurcolták el a páncélszekrényt és minden esetben kiderült, hogy kóborcigányok voltak a rablók. Ezek és régebbi tapasztalatok alapján a rendőrség a nyomozás adataiból és a vérlázító, kegyetlen gyilkosságból cigányok cselekedeteire következtet.

Ugylátszik, hogy ez a feltevés nem csalt, mert a mai napon tanúk jelentkeztek a rendőrségen, akik a gyilkosságot megelőző estén két kocsit láttak az ótmető szélén állani és mind a két kocsi-ban cigányok voltak. A beérkezett rendkívül fontos adat alapján a rendőrség körtáviratot intézett a környékbeli községek csendőrségeihez és előjáróságaihoz, hogy a községekben, vagy határokon tartózkodó kóborcigányokat haladéktalanul vegyék őrizetbe. Másik feltűnésteltető tanuvallomás szerint, a gyilkosság éjszakáján több textilgyári munkás járt a fatelep közelében. A munkások elfojtott kiáltásokat hallottak és ezt jelentették is a gyermekkorház közelében posztoló rendőrnek. A

rendőr ugylátszik azt hitte, hogy duhajkodó emberek kiabálnak és nem törődött a munkások bejelentésével. Sőt a gyilkosság felfedezése után sem tett jelentést az ügyről. A tanuvallomások ügyében a nyomozás megindult.

Ma a késő esti órákban szenzációs fordulat állott be a nyomozásban. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egyik ségái korcsmában tegnap este egy cigány mulatott, akinek tárcájában több ezerlejest láttak. Ma délután detektívek mentek ki Ségába és rövid nyomozás után előállították a gyanúsított cigányt. Házkutatást tartottak lakásán, ahol a párnák között néhány darab ezerlejest találtak, a cigány zsebeiben szintén nagyobb pénzösszeg volt. Előállították a gyanúsított feleségét is. Mindketten tagadják, hogy részeseek lettek volna a gyilkosság elkövetésében. Azonban egy olyan súlyos bizonyítékot sikerült találni, amely valószínűvé teszi, hogy a rablógyilkosság egyik tettese került a rendőrség kezei közé. A rendőrségen ugyanis megjelent Aufricht Adolf, akinek telepén a rablógyilkosság történt, megmutatták neki a cigánynál talált ezerlejeseket. Előre bementotta Aufricht, hogy az elrabolt papírpénzek egyikére ceruzajelek vannak rajzolva. A cigány tárcájában talált papírpénzek között volt az az ezerlejes is, melyiken Aufricht által bementott jeleket megtaláltak. A rendőrség szigorú őrizet alá vette a házaspárt, akik állhatatosan tagadnak és azt állítják, hogy a pénz napok óta náluk van és egy lóeladásból ered. A gyanú azonban megerősödött azzal, hogy a cigány-házaspár eddig nem tudott pontos alibit igazolni. A kihallgatások egész éjszaka folyamán tartottak. Az éjszakai órákban letartóztatták Lingurár József cigányt két társával, akik a nyomozás adatai szerint részesei voltak a rablógyilkosságnak.

A szovjet fenyegeti Lengyelországot

Nem marad semleges egy litván háború esetén.

Londonból jelentik: A Times vasári értesülése szerint Bogumilov varsói szovjet követ a lengyel külügyminisztériumban a szovjet nevében jegyzéket nyújtott át Zalesztinek. A jegyzékben a szovjet arra int Lengyelországot, hogy tartózkodjék a litvánok elleni akciótól, mert háború esetén a szovjet nem marad semmiesetre sem semleges, hanem Litvánia javára avatkozik be, miután szerződéses viszonyban van vele.

Rippl-Rónai József meghalt.

Világhírű magyar festőművész tragikus elhunyt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma reggel kilenc órakor Kaposváron meghalt a magyar képzőművészet egyik világhírű, kiváló reprezentánsa: Rippl-Rónai József festőművész. Rippl-Rónai 1861. május 21-én született Kaposváron. Tanulmányait a müncheni egyetemen kezdte meg. itt azonban csupán egy évig maradt, 1885-ben már Párisban volt, ahol Munkácsy Mihály egyik legjobb tanítványa lett. Több kiállítást rendezett a francia fővárosban nagy siker mellett. 1896-ban Magyarországra jött vissza, hol Andrássy Gyula gróf arcképét festette meg. Ekkor textilterveket kezdett készíteni, amelyek közül az egyiket gobelinszövésben az Iparművészeti Múzeum vette meg. Rippl-Rónai munkái mind nagyobb sikert arattak: festményei, pastelljei a tónus finomságával és tompa, fátyolozott színeikkel váltak ki. grafikai művei pedig erősen stilizáltak voltak. 1906-ban „Amikor az ember a visszaemlékezéseiből él” című festményével a Mücsarnok társulati díját nyerte meg. Ekkor már a külföldön is egymásután aratta jelentős sikereit, 1916-ban pedig a felesége arcképével nyerte meg Budapesten a nagy állami aranyérmét. 1911-ben kiadta könyvben visszaemlékezéseit, nagy érdeklődés közepette, 1913-ban pedig egy 50 rajzból álló művészi mappát adott ki. Rippl-Rónai József az utóbbi időben visszavonultan élt Kaposváron, ahol tüdőgyulladást kapott, azonban állapota legalább látszólag nem volt súlyos és halálára senki sem gondolt. Annál nagyobb meglepetést keletkezett ma reggel az a hír, hogy a kiváló magyar festőművész meghalt. A város saját halottjának tekintti a kiváló művészt, akit díszsírhelyen tesz örök nyugalomra. Rippl-Rónai temetése vasárnap lesz.

Elfogták

a timisoarai ügynök gyilkosait.

Sánta Sándor gyilkosai Constantában a rendőrség kezére kerültek.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A meggyilkolt Sánta Sándor timisoaragyárvárosi ügynök bűnyügyében szenzációs fordulat történt, amennyiben Plank Frigyes bűnyügyi komiszárius ma reggel távirati értesítést kapott a konstantai rendőrségtől, hogy az ott bujkáló Mangoll István soffórt és Kostyala Józsefet, Sánta gyilkosait elfogta és Temesvárra fogja szállítani.

A rendőrség a nyomozás során arra a feltevése jutott, hogy Mangoll és Kostyala vagy Jugoszláviába, vagy Magyarországra szöktek. Ez a feltevés azonban nemsokára megváltozott, mert nemrégiben Temesvárott tartózkodott egy szabadságot konstantai tengerész, aki jól ismerte Mangoll Istvánt, mert vele együtt szolgált a haditengerésznél és ez a szabadságot tengerész azt hangoztatta a temesvári rendőrség előtt, hogy a gyilkosok valószínűleg nem külföldön, hanem Konstantában tartózkodnak, ahova Mangoll régi szálak fűzik. Ezen a nyomon elindulva a rendőrség Konstantában kezdett a gyilkosok után kutatni, még pedig olyképen, hogy a tengerészkatonát megfelelő iratokkal látták el és a mikor visszatért Konstantába, jelentkezett az ottani rendőrségen és felajánlotta szolgálatait a gyilkosok felkutatásában.

A konstantai rendőrség a tengerésszel bejárta a várost és kutatásuk rövidesen szenzációs eredménnyel járt, amennyiben tegnap a tengerész az uccán felismerte a sétálgató Mangollt és Kostyalát, akiket a rendőrség azonnal letartóztatott. A két gyilkost valószínűleg ma éjjel, vagy holnap reggel fogják Temesvárra hozni és innen, miután Bain Lázár rendőrinspektor kihallgatta őket, átadják a remetei csendőrségnek, melynek hatáskörébe tartozik a bűnyügy befejezésére irányuló további vizsgálat lefolytatása.

80 aradi újságban
kap már
INGYEN

AMITIÉ-
bélyeget,

cégek névsora
vasárnapi
lapokban.

Új vizsgálat Arad tanácsa ellen.

A belügyminiszter a közigazgatási tanács javaslatára újabb vizsgálatot rendelt el a tanács működése dolgában.

(Arad, november 25.) Feszült érdeklődéssel várta Aradváros polgársága a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács döntését az aradi városi tanács ügyében. Az általános óhaj ugyanis az volt, hogy legyen már egyszer vége a sok huzavonának és dőljön el a városi tanács kérdése jobbra, vagy balra, de a munka induljon végre meg az aradi városházán. Az előzetes jelek szerint a dolgok odáig érlelődtek, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácsnak tegnapi ülésén kellett volna végre pontot tennie az aradi városi tanács ügyének a végre. azonban nem ez történt hanem a tanács

ismét halasztó döntést hozott, amely csak újra kitolja a végleges elintézés kérdését.

Az Univerzal legutóbbi száma ugyanis a következő hirt közli: A belügyminiszterium elhatározta, hogy új vizsgálatot rendel el az aradi városháza ellen a városi tanács feloszlata ügyében és e célból új vezérfelügyelőt küld ki. Ezek szerint tehát a közigazgatási tanács tegnapi ülésén nem történt meg a döntés, hanem ismét a vizsgálat kiegészítését rendeltek el, aminnek nyomán bizonyára néhány nap múlva kezdetét veszi a nyolcadik vagy hanyadik vizsgálat az aradi városházán.

Arad Bratianu Ionel temetésén.

A vasárnapi temetés napján nincs zene, mozi, színház. — Az aradi magyarság részvétirata. — Több száztagú megyei küldöttség vesz részt a temetésen. — Aradvárosát külön deputáció képviseli.

(Arad, november 25.) Bratianu Ionel vasárnapi temetésével kapcsolatban Georgescu János megyei prefektus megette a szükséges intézkedéseket, hogy Aradváros és Aradmezeje méltóképen vegye ki részét az országot ért nagy gyászból. A prefektus rendjelete szerint vasárnap délelőtt 11 órakor minden aradi és aradmezei templomban relviem lesz és a gyászmise tartama alatt az összes templomok harangjai zúgni fognak. A misén a gyászoló közönségen kívül egy a katonai, mint a polgári hatóságok fejei, a tisztikar és az összes köztisztviselők vesznek részt. A kegyelet jeléül vasárnap mindennemű színházi vagy mozielőadás szünetel, ugyancsak a kávéházakban és vendéglőkben sem lesz zene. Kizárólag a Bratianu Ionel emlékeztetőre rendezett emlékműnépélyeket tarthatnak. Georgescu János prefektus egyben elrendelte, hogy az összes középületekre gyászfátyolból bevont nemzeti lobogót tűzzenek ki.

Arad és Aradmezeje lakossága impozáns módon készül az elhunyt államférfi temetésén való részvételre. A nagyszámú hivatalos küldöttségen kívül a közönség köréből is igen jelentős számban utaznak Bucurestibe, hogy utolsó útjára kísérik Bratianu Ionelt. Ezt a tényt Georgescu János megyei prefektus közölte a belügyminiszteriummal és egyben jelentést tett arról, hogy Arad város polgársága, testületei, egyesületei, köztük Arad kisebbségi polgárait felkeresték és kérték, tolmácsolja mély fájdalmukat a nagy államférfi elvesztése felett. Az aradi és aradmezei Magyar Párt különben a következő tartalmú részvénytáviratot küldötte el ma Georgescu János prefektusnak:

Prefektus Ur! I. C. Bratianu miniszterelnök ur váratlan halála reánk, a Romániában élő magyarságra is, mély hatást gyakorolt s mi osztozunk az egész román nemzet nagy fájdalmában. Mi, itt a határszéli Aradmezeje és Arad városában lakó magyarok, átérzve az egész országra nehezedett súlyos csapást, őszinte részvétünkkel közöljük Önnek azon kérésünk mellett, méltóztatásuk ezt az illetékes magas körök tudomására juttatni. Az aradvárosi és aradmezei Magyar Párt nevében gyászos tisztelettel: Dr. Barabás Béla, elnök.

Az aradi államrendőrség különben hivatalos hírdetményben is közli, hogy vasárnap, Bratianu Ionel elhunyt miniszterelnök temetésének napján Aradon tilos mindennemű nyilvános előadás. Színházi, mozi előadások, koncertek, teadélutánok és hasonló összejövetelek nem tarthatók. Kávéházakban és egyéb nyilvános helyeken tilos a zene. Összejövetelek, értekezletek előzetes engedéllyel is csak úgy tarthatók, ha azok a nemzeti gyászszal lesznek kapcsolatban.

Dr. Comsa Gergely aradi püspök a mai napon felhívást küldött a megyei lelkészeknek, hogy a vasárnapi gyászmise alkalmával tartsanak beszédet Bratianu Ionelről és életéről. A bucuresti-i temetésre utazó aradmezei, illetve aradi küldöttséget most állítják össze. A megyei liberális párt részéről több száz tagú küldöttség indul holnap Bucurestibe dr. Demian Aurél, dr. Ursu János, dr. Ispravnic Sever, dr. Marcus Mihály és Marculescu ügyvéd vezetésével. A megyei közéleti liberális tagozatok egyben felkérték a megyei központot, hogy tolmácsolja a bucuresti-i központnak a párt híveinek mély részvétét és fájdalmát a nagy veszteség felett. Aradváros külön képviselheti magát a temetésen, amelyre Angel István dr. és Teodorescu Constantin permanens bizottsági tag utaznak a fővárosba.

Lázadás

egy amerikai fegyházban.

A rabok lefegyverezték őreiket. — Tizenhét halottja és 22 sebesültje van a harcnak. — 800 katona ágyúkkal vonul a fegyház ellen.

Newyorkból jelentik: A folsomi állami fegyházban több mint száz fegyenc fellázadt és nekirontott az őröknek, akik közül kettőt leszartak, egynek a combjába lőttek, majd a segítségére siető őroket is megtámadták. Valóságos csata fejlődött ki, amelynek a során 17-en meghaltak és 22-en súlyosan megsebesültek. A fegyencok végül lefegyverezték az összes őroket, hetet pedig a cellákba zártak azzal, hogy megölik őket, ha nekik bántódásuk esik. A lázadók megfélemlítésére 800 katona vonult ki ágyúkkal, gépfegyverekkel és gázbombákkal felszerelve.

MEGNYILT

Új vezetés mellett.

GRAND HOTEL

BUCURESTI, Calea Victoriei 11.

Teljesen Átal kítva

Új berendezés, új butorok,

250 szoba, fürdő, állandó hideg- és melegvíz, központi fűtés.

a szobákban telefon. Ha l. O. vasó és írőterem. Bár-restauráns. — Női és férfi todrászat.

Az értékek elhelyezésére páncélszekrény (safe) áll a vendégek rendelkezésére

Igy oldódnak
a valódi
Aspirin-
tabletták
egy pohár vízben.

Es biztosítja lázcsökkentő hatását.
Csak valódi Aspirin-tabletták
hatványos, a szűk-levegő-
szűrőjével csodálatos
hatású.

5996

Női napló.

Irta: LAKATOS LÁSZLÓ.

Érzékiség. A legérzékibb nő, akinek csak a pénz iránt van érzéke.

Türelém. A türelém uri jellemvonás. Példa: hány asszony vár negyven évig is türelémmel az ő harmincadik születése napjára.

Az angyal. Egy férj mondta nekem.
— Feleségem angyal. Feleségem tele van jó tulajdonságokkal, amelyek valóban menyegyeiek. Menyegyeiek, hiszen földi ember még nem látta őket.

Hiuság. Mindegyik hiu. Az egyik hiu volt arcára, a másik hajára, a harmadik lábára, a negyedik kezére, az ötödik pénzére, a hatodik ostobaságára, a hetedik férjére, a nyolcadik kedvesére, a kilencedik mind a kettőre, de valamennyi közt a tizedik volt a leghiubb, aki arra volt hiu, hogy ő egyáltalán nem hiu.

Legyünk igazságosak. Legyünk igazságosak. Azért nem csak a nő rövidíti meg az ember életét. Néha az orvos is.

És nemcsak a nők tudnak hazudni. Néha a politikusok is.
(Néha?)

És ismertem egy írót, aki hiubb volt, mint egy kokott és egy bankárt, aki még egy kokottnál is több pénzt forgalmazott. Természetesen épen olyan tisztességes és gáncstalan módon, mint az a kokott.

Elvhűség. Férj: Neked nincsenek elveid!
Felség: De legalább kitartok mellettük.

Abszolút tulzás. Abszolút tulzás, ha azt mondják, hogy egy politikus eladta meggyőződését. Ez olyan, mintha azt mondanák: egy kokott eladta tisztességét. Mert hol volt annak a kokottnak tisztessége és hol annak a politikusnak meggyőződése?

Pénz és becsület. Egy asszony eladja becsületét. Ez a tökéletes hitelezői család. Mert az az asszony fel tudja ugyan venni a pénzt, de — aki pénzért adja el becsületét! — nem tudja szállítani az árut.

Mit szeret benne?
— Mit szeret benne? — kérdeztem a férfitől. — Jóságát, szépségét, hűségét? Hiszen... De a férfi nem jött zavarba.
— Szeretem — mondta — azt szeretem benne, hogy olyan nagyon szeretem őt.

Hazugság, szerelem. Szerelm? Hazugság! Ketten hazudnak egymásnak, egy férfi és egy nő... De... De — hány gyermek született már abból, hogy ketten hazudtak egymásnak. Egy férfi és egy nő.

Credo. Hiszek! Hiszek Pompadour hűségében, hiszek Kleopátra okosságában, hiszek Messalina erényében, hiszek Grozavescuné jóságában és hiszek Xantippe szépségében és szelidségében.

Az első csók. A szerelem nem az első csók előtt, hanem az első csók után kezdődik.

A világ vége. A világ vége: amikor a férfinek elfogy az utolsó fillére és a nők az

utolsó csókja.

És mindenről a férfi tehet. Minderről a férfi tehet. Mert a nő csak a férfi szemén át tud tetszeni s csak a férfi fülén át tud hazudni.

Debreceni diákok zajos tüntetése Klebelsberg ellen.

A magyar kultuszminisztert meghívták az egyetemre, ahol lehurrogták. Az egyetemi hallgatók uccái demonstrációja a zsidók ellen. — A zsidó diákokat nem nyugtatják meg Gömbös ígéretei.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A debreceni egyetem tényésapkás hallgatói nagy botrányt rendeztek a numerus clausus módosítása ellen, felhasználva azt az alkalmat, hogy Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter Debrecenbe érkezett. A kultuszminiszter csak keresztülutazott a városon, azonban az állomásnál egy diákküldöttség kereste fel, kérve a minisztert, jelenjen meg az egyetemen és hallgassa meg kérésüket. A miniszter eleget tett a kérésnek, amint azonban a terembe lépett, a diákok a numerus clausust kezdték éltetni és a zsidók ellen tüntettek. A kultuszminiszter beszédet intézett a diákokhoz, akiket „kedves fiaim”-nak szólított és megkérte őket, hogy ne verekedjenek, hanem tanuljanak. Beszéde folytatásában azonban megakadályozta a mindinkább növekvő lármát. Végül a miniszter látta, hogy minden rábeszélés hiábavaló, sarkon fordult és a velejött tanárokkal együtt elhagyta a termet.

Az ifjak ekkor az uccára tódultak, ahol négyes sorokban felvonulva, a kultuszminisztert gúnyoló dalokat énekelték, majd tüntettek

a zsidók ellen. Az uccái felvonulást azonban a rendőrség megakadályozta, mire a diákok a kollégiumba vonultak, ahol gyűlést tartottak, amelyen több beszéd hangzott el a numerus clausus mellett. A rendőrség állandóan permanenciában van, hogy megakadályozzon minden tüntetést.

A szegedi jelentések szerint a rektor felhívta a diákokat, viselkedjenek rendesen, mert különben bezáratja az egyetemet. A pécsi jelentések szerint itt újra rendezvények vannak és a zsidó diákok elhatározták, hogy nem jelennek meg az előadásokon, míg a rendet nem biztosítják. A budapesti zsidó egyetemi hallgatók Gömbös ígéretével kapcsolatban azt határozták, hogy nekik nem illetékes faktor Gömbös Gyula, tehát az ő megnyugtató kijelentéseit nem veszik tudomásul. A zsidó hallgatók továbbra sem járnak az előadásokra és így zavargások sincsenek. Hír szerint a kitiltott Payel Sándor egyetemi hallgató ügyében a holnapi nap folvaman visszavonják a kitiltást.

Aradmegye magyarsága nem vesz részt a megyei tanácsválasztáson

A Magyar Párt tagozatának mai határozata. — Magyar kiáltvány Aradmegye magyarságához.

(Arad, november 25.) Ismeretes, hogy a legfelsőbb közigazgatási tanács határozata, illetve a kormány által lefolytatott fegyelmi vizsgálat alapján feloszlatták az aradmegyei tanácsot és új választást rendeltek el, amelyet a kormány december 10-ikére tűzött ki. Két hét múlva tehát ismét az urnák elé járul Aradmegye választó polgársága, hogy az új megyei tanácsba delegátusokat küldjön. A pártok részéről most kezdődik meg a választási kampány, amelyben főleg a liberális párt és a nemzeti-parasztpárt vesz részt. A többi, kisebb pártok vagy ezek valamelyikéhez csatlakoznak, vagy pedig visszavonulnak a küzdelem elől.

A Magyar Párt aradmegyei választmánya ma délelőtt értekezletet tartott, amelyen a tagozatnak a választással kapcsolatos állásfoglalása felett döntöttek. A Magyar Párt központi elnöksége ebben a kérdésben a tagozatra bízta a határozatot, de tanácsképen azt a megjegyzést tette az erre vonatkozó levelében, hogy igyekezzék a tagozat a kisebbségi blokkot újból megalakítani és a németekkel megegyezni a választási együttműködést illetően. Ha ez nem sikerül, egy központi elnökség leghelyesebbnek találja, hogy a párt ne vegyen részt a választáson, amelynek kimenetele a múltak tanúságai szerint, nem hozhat lényeges eredményeket.

A mai értekezleten behatóan megtárgyalták ezt a kérdést, a hozzászólások valamennyi lehetőségét megvilágították és élénk vita indult meg elől, hogy részt vegyen-e az aradmegyei magyarság a december 10-iki választásokon, vagy sem. Voltak egyesek, akik azt indítványozták, hogy a párt hivatalosan vonuljon ugyan vissza a választási akciótól, de tegyék lehetővé a párttagoknak, hogy egy másik párt listáján kerülhessenek a megyei tanácsba. Az értekezlet nagy többsége ezt az indítványt azonban elvetette azzal az indoklással, hogy ez a kétszínű magatartás nem méltó a Magyar Párt ismert, őszinte és becsületos programjához. Megállapították azt is, hogy az aradmegyei németek minden valószínűség szerint az egyik román párthoz fognak csatlakozni. Kimondotta tehát az értekezlet, hogy az aradmegyei Magyar Párt okulva a múltak szomorú tapasztalatain, nem vesz részt a december 10-én lejárató megyei képviselőtestületi választáson. A párt nem akarja kitenni a magyar szavazópolgárságot a

választással járó végzettségnek csak azért, hogy 2—3 tagja bekerüljön a tanácsba, ahol azonban még fel sem szólalhat anyanyelvén. A Magyar Párt tehát e határozata értelmében figyelmezteti párttagjait, hogy tartózkodjanak a szavazástól és ne jelöltesék magukat egyetlen párt listáján sem. Ha valamely magyar ember e határozat ellenére cselekszik, az szembehelyezkedik a magyarság akaratával, a pártfegyelmével és azt a párt törölni fogja tagjai sorából. A határozatról különben a tagozat elnöksége kiáltványban fogja értesíteni Aradmegye magyarságát.

— Zavargások Oroszországban. Bucurestiből jelentik: A Dimineata értesülése szerint a román-orosz vegyes bizottságnak december elejére kitűzött ülésait az Ukrajnában kitört zavargások miatt, bizonytalan időre elhalasztották. A hír megerősítésre szorul. Csisinaui forrás szerint az orosz ellenzéki mozgalom erősödik. Odessza, Mogilev, Tiraszpol, valamint Podolia más városának helyőrségei Trockijhoz pártoltak és polgárháború tört ki a felkelők és a kormány csapatai között. Kamenev-Podolszkban a hatóságokat elzavarták a közhivatalokból és két napig, amíg a kormánycsapatok erősítéseket nem kaptak, a felkelők kezében volt a hatalom. Az összeütközések során több százan elesettek és igen sokan megsebesültek. Egész Ukrajnában anarchia uralkodik. A Dnyeszter mentén éjszakai harcok zaj hallatszik.

A közönség döntse el,

hogy melyik nívósabb, szebb és jobb film **Josephine Baker** és a **Tiller görblök** színes revü filmje ???

vagy **Fall Leó** gyönyörű operettje az **Eivált asszony** ???

Vasárnap kerülnek bemutatásra. Jegyek elővételben kaphatók.

H I R E K.

A tenorista énekhangja.

Miért nincs biztosítva Slezák Leó hangja.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Érdekes pör felelt ma a bécsi törvényszék Müller-tanácsa előtt. A panaszos Slezák Leó, a világhírű kamaranékes, az alperes pedig a bécsi Fortuna Biztosító Társaság volt. Nem régen ugyanis a Fortuna egy Glückmann nevű tisztviselője rábeszélte Slezákot, hogy kössön életbiztosítást intézeténél, Slezák azonban kijelentette, hogy ránézve csak akkor van értéke az életbiztosításának, ha az hangjának biztosításával is össze van kötve. Glückmann ugyan figyelmeztette Slezákot, hogy hangbiztosítással az osztrák társaságok nem foglalkoznak, de egyidejűleg megígérte, hogy intézte kivételesen lekötí ezt az üzletet is és a hangbiztosítást egy norvég társaság fogja viszontbiztosítani. Az üzlet ilyen alapon létre is jött és pedig olyképen, hogy Slezák 50.000 dollárra biztosította életét és hangját, amiről egy életbiztosítási és egy hangbiztosítási kötvényt kapott, ez utóbbit a norvég társaság bocsátotta ki. Slezák ki is fizette az első negyedévi 900 dolláros részletet, ekkor azonban kiderült, hogy a norvég társaságnak eszeágában sem volt Slezák hangját biztosítani és Glückmann, hogy a világhírű tenoristával megköthesse a kitűnő üzletet, hamisította a norvég társaság kötvényeit. Slezák, aki azon az állásponton volt, hogy vagy biztosítja a hangját, vagy a pénzt vissza, megjelent a Fortunánál és visszakövetelte 900 dollárját, aminek kifizetését azonban a Fortuna megtagadta és pedig azon az alapon, hogy Slezákot figyelmeztették arra, hogy az osztrák társaságok nem kötnek hangbiztosítást és hivatalosan nem is fogadták el Slezák feltételeit. A Fortuna további érvelése során kifejtette, hogy ha Slezák „bedült” Glückmannnak, az ez ő magánügye, amiért az intézet felelősséget nem vállalhat. A kitűnő tenorista az érvek hatása alatt kiegyezett a biztosítótársasággal és visszavonta panaszát. Az életbiztosítást természetesen felmondotta és így se élete, se hangja nincs biztosítva.

— Az aradi Magyar Párt részvéte. A Magyar Párt aradmegyei tagozata mai értekezletén Barabás Béla dr. elnök megemlékezett Bratianu Ionel miniszterelnök hirtelen és tragikus haláláról. Indítványára a tagozat Georgescu prefektusnak küldött levelében fejezte ki az aradmegyei magyarság őszinte részvétét.

— Megmentették az életnek Nasta professzort. Bucurestiből jelentik: Nasta orvos, aki az elhunyt miniszterelnököt operálta, műtét közben megfertőzte kezét. Állapota tegnap súlyosnak mutatkozott, mert egész karja gyuladásba ment át, de gyors és energikus beavatkozással sikerült a nagyobb bajnak elejét venni.

— Gyógyul a külügyminiszter. Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter állapota annyira javult, hogy naponként otthon dolgozik. Az orvosok rendelkezése a miniszter még néhány napig nem hagyhatja el a szobát. Szó volt a külügyminiszter külföldi útjának elhalasztásáról, de Titulescu ragaszkodik a genfi útjához, amely után fog csak szabadságra menni.

— Amerikai egyetemi tanár Aradon. Ma értesítés érkezett Aradváros vezetőségéhez, hogy Upson Clark amerikai egyetemi tanár, akinek a látogatásáról már beszámoltunk, december 1-én érkezik meg Aradra és ugyanaz nap este az aradi Kulturpalotában előadást tart az Egyesült-Államok különböző problémáiról.

— Elhalasztották az oradeai diákkonferenciát. Az Oradeára összehívott országos diákkongresszus vezetősége ma elhatározta, hogy az országos gyászra, illetve Bratianu Ionel temetése napjára való tekintettel, a vasárnapra egybehívott nagygyűlést december 4-re halasztja.

— Miért lépett ki Tornya Gyula a Magyar Pártból. Tornya Gyula dr., a Magyar Párt volt szenátora megerősíti, hogy levelet intézett gr. Bethlen György pártelnökhöz és bejelenti, hogy kilép a Magyar Pártból, amelynek egyik vezetőségi tagja volt. Tornya Gyula dr. levele szerint már régóta elégedetlen a pártvezetőség eddigi munkájával és állandóan erélyesebb és nyíltabb állásfoglalást követelt minden kisebbségi kérdésben. Már a képviselőjelölésekkel szemben is állást foglalt és kifogásolta, hogy a pártnak csak egy képviselője és egy szenátora van, aki megfelelően bírja a román nyelvet. Aggályai voltak a párt politikai és gazdasági vezetésével szemben és — amint Tornya dr. levelében kifejti — a vezetőségi üléseken nem engedélyezték, hogy elégedetlenségének kifejezését adjon. Bejelenti végül, hogy csak a jelen pártvezetőséggel szemben bizalmatlan és a pártkereteken kívül is a magyarság érdekeiért fog küzdeni.

— Arad magyarsága a diákokért. Tornya Gyula dr. már régebben levelet intézett a Magyar Párt aradi tagozatához, amelyet arra kért lépjen akcióba a romániai magyar diákok segélyezésére érdekében. A megyei tagozat mai értekezletén tárgyalás alá került a kérdés, melyet valamennyien nagyon fontosnak és a kisebbségi jövő emíniens problémájának jelentettek ki. Az értekezlet megbizta Bérczy Lajos főtitkárt, hogy a legközelebb összehívandó választmányi ülésen tegyen javaslatot a diákségi akció gyakorlati kiviteléről.

— Áttették a szerb határon a jugoszláviai magyar színházakat. Ujvidékről jelentik: Tegnap este a Földes-szintársulat 16 magyar állampolgárát áttették a határon. Utolsó nap a társulat Zomborban játszott, ahol egy suhanókból álló társaság a magyarok és olaszok ellen tüntetett.

— Az aradi törvényszék gyásza. Az aradi törvényszéken Bratianu Ionel kormányelnök halála miatti gyász jeléül ma az összes tárgyalásokat elnapolták.

— Doktor-avatás. Néhai dr. Stuchlik Tivadar kisszentmiklósi körorvos fiát: Károlyt, a budapesti királyi magyar Pázmány Péter tudományegyetemen folyó évi október hó 22-én doktorrá avatták.

A világhírű Lindener bársonyok KELL és KRAUSZ-nál Arad.

— A magyar felsőház is törvénybe iktatta Kossuth emlékét. Budanestről jelentik: A felsőház őszi ülésszakát ma nyitották meg. Elsősorban Kossuth emlékének és a március 15-ének a törvénybeiktatását tárgyalták. Wlassics elnök megtartta Kossuth emlékét és a március 15. jelentőségét. Beszédében kijelentette, hogy a sorscsapások nem sujthatják agyon azt a nemzetet, amely felett az elszántságnak és a hitnek olyan hőszai öröködnék, mint Széchenyi és Kossuth. Utána Simonsich Elemér előadó betérjeszti Kossuth emlékének törvénybeiktató javaslatát, majd több felszólaló beszéde után az ülés folytatását holnapra halasztják.

— Eltemették Hehs Vilmost. Szerdán délután három órakor helyezték örök nyugalomra a budapesti farkasréti temetőben Hehs Vilmos közismert aradi gyógyszerészt. A temetésre a Hehs- és Földes-családok aradi tagjai is felutaztak. Hehs Vilmos, akinek idegzetét legutóbb súlyosan megviselte a családban rövid egymásutánban történt két haláleset, könnyebb természetű operatív beavatkozás végett Budapestre utazott. A jól sikerült műtét dacára, állapota súlyosra fordult és hétfőn kiszenvedett. Hehs Vilmos halála Magyarországon is — különösen gyógyszerészkörökben — mély benyomást keltett.

— Marólugot ivott egy aradi leány. Ma este hét órakor telefonon hívták a mentőket a Vasile Ureche (Kismolnár-ucca) 20. számú házába. A ház egyik lakója: Duma Mária huszonnégyéves leány marószódával öngyilkosságot akart elkövetni. Egy vizespohár marószódát ivott meg és a folyadék súlyos belső égési sebeket okozott. A mentők a kórházba szállították.

— Kell-e fizetni szeméthordási díjat? Érdekes pert tárgyalt ma délelőtt az aradi járásbíró. Weisz Árpád aradi háztulajdonos pert indított Murády Álmos nevű lakója ellen, aki tízennyolc esztendeje lakik házában, hogy mintegy másfél esztendő óta megtagadja a szeméthordási díj kifizetését. Murády megbizottja elvi jelentőségű döntést akart kiprovokálni. Bizonyítani akarta ugyanis, hogy ő és családja sohasem dobja a szemetet az udvaron lévő szemétládaiba, hanem azt elégeti, vagy az uccán lévő szemétkerakóba viszi. Szerinte tehát nem kell fizetnie szeméthordási költséget. A háztulajdonos megbizottja viszont azt vitatta, hogy a városi szabályrendelet szerint minden lakó köteles szemétdíjat fizetni, hiszen a vízdíjak sem a fogyasztás szerint, hanem a személyek és szobák száma szerint vannak meghatározva. Különböző is az alperes egészségügyi kihágást követ el akkor, amikor a szemetet az uccán elhelyezett ládába dobja. A bíróság elhalasztotta a tárgyalást annak megállapítása végett, hogy tényleg követett-e el egészségügyi kihágást a beperelt lakó.

— Halálozás. Szilágyi József aradi vasesztérgályos, aki hosszú időn át az Aradi Közlöny alkalmazásában is állott, ma hosszas szenvedés után, 20 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a 3. Strada Nou (Uj-ucca) 116. szám alól.

— Egymillió lejes koszorúmegváltás Bratianu Ionel emlékezetére. Bucurestiből jelentik: A Creditul Industrial mai igazgatósági ülésén elhatározták, hogy koszorúmegváltás címen az intézet egymillió lejt adományoz a Bratianu kulturálisra.

— Négyemeletes léghajó épül Londonban. Londonból jelentik: Ötmillió köbláb tartalmú óriási léghajót építenek most Londonban. A léghajómonstrum, amely négyemeletes lesz, alsó részében a vezetőket, ellenőröket, a másodikon az ötven főnyi személyzetet, a harmadik és negyedik emeleten pedig száz utast helyeznek el. A harmadik emeleten lesz a konyha, egy ötvenszemélyes étterem, tánchelyiség, széles kiálló veranda. A hálóhelyiségek a negyedik emeleten lesznek.

— Az aradi rendőrség jelentkezési felhívása. A magyar igazságügyminisztérium a bucuresti-i külügyminisztérium útján felhívást intézett az aradi államrendőrséghez, hogy a következők pontos személyi adatait közölje fontos örökösödési ügyben: Leipnitz Manoné, Hegedüs Ferencné, született Pásztor Ilona, Marton Jánosné, született Engelhardt Erzsébet és Stern József. A rendőrség kéri, hogy az illetők jelentkezzenek a rendőrprefektúra 41. számú szobájában.

— Kéménytüz Aradon. Ma este fél nyolc órakor jelentették az aradi tűzoltóságnak, hogy a Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 45. számú házban kéménytüz ütött ki. A tűzoltóság kivonult és a tüzet rövid munka után eloltotta.

— A Szociális Misszió folyó hó 27-én, vasárnap délután fél öt órakor tartja a város háza nagytermében a múlt héten elmaradt gyűlést. Előad: dr. Wild Endre párisi újtárol. Szavál: Bossányi Edit. A tagokat és érdeklődőket ezúton is meghívja V á s á r h e l y t Janka, elnök.

Legelegánsabb
a WIMPASSING
hó- és sárcipő.

6263

— Az Iparos Otthon ma esti műsoros estélyén a következők szerepelnek: Dezsőfi Mariska, Hannauer István, Töröcsikné Gádó Luiza, Zombory Pirike, Draskovits Kálmán, Diósi Lajos, Dick Mihály, Lupu Dezső, Rudas Ali, Salamon György, Szeredy Tibor és Weichelt Károly. Konferál: Surányi Misi.

INGYEN KAPJA

az „ARADI KÖZLÖNY“-t november 30-ig, ha ma megrendeli, az előfizetési díjat csak december 1-től számítjuk.

— Lopás Aradon. Török Lajos aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Strada Surotilor (Zimándi-uton) lévő házának udvaráról nagymennyiségű deszkát loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Az ittas ember tragédiája. Jelentették ma az ügyészségen, hogy Negru Mózes 67 éves munkásembert Galsa község határában egy gödörben megfuladva holtan találták. Valószínű, hogy ittasan esett a gödörbe, ahol megfuladt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— RÁDIO-MŰSOR. Szombat, november 26. Bécs—Grác. 17.45. Mandblin hangverseny. 19.45. Liebesschaufel vielőtök. — Berlin. 17. Szórákzóató zene. — Breslau. 20.15. Kabaréest. utána tánczene. — Frankfurt. 20.15. A mainai férfikar hangversenye. utána tánczene. — Leipzig. 22.15. Katonazenekari hangverseny. — Milano. 21. Puccini-opera. — Prága. 22.25. Hangverseny. — Stuttgart. 21.30. Kabaré. 23. Tánczene. — Budapest. 17. Mogyoró Ákos zongorahangversenye. 20.30. Hangverseny. 22.30. Jazz-band.

— A fűszerkiskereskedők szindikátusa teaestélyét a országos gyászra való tekintettel, december 10-ére halasztotta el. Az elnökség.

Hegedű. zongora-iskolák és gyakorl. Kerpelnél.

— Missis Maud, a kiváló gondolatolvasónő a Bulv. Regele Ferdinand (Boros Beni-tér) 31. szám alatt fogad egész nap. Már a belépésnél néven szólítja önt.

— Thèmes városligeti tánciskolájában dec. 2-án új táncokon kezdődik.

— Az aradi villamostelep értesíti a motorikus fogyasztókat, hogy a motorokat délután 4 órától este 8 óráig nem szabad jártni a világitás biztosítása végett.

— AMTE-ből ma, szombat este a „Vadászkürt“ étteremben.

Az új magyar büntetőnovella.

Két egybehangzó ítélet után nincs felebbezés. Dologházzal javítják a bűnözőket.

Budapestről táviratozzák: A képviselőház mai ülésén Váry Albert előadó betérjesztette az új büntetőnovellát. A javaslat az időszerű problémákat kielégítően igyekszik megoldani. A benne foglalt pénzbüntetési rendszer szociális lesz, mert a pénzbüntetés nagvságának megállapítására a jövedelem, illetve vagyon állapota fog alapul szolgálni. A javaslat célja, hogy a büncselekményt rögtön kövesse az igazságszolgáltatás. Ezáltal a felsőbb bíróságok sok igazságtalan perorvoslattól megszabadulnak. Két egybehangzó ítélet után ugyanis további perorvoslatnak nem lesz helye. A megrögzött, hivatásos bűnözőket dologházzal teszi ártalmatlanná a javaslat mindaddig, amíg meg nem javulnak.

A javaslat kérdésében elsőnek Gál Jenő szólalt fel, aki szerint a pénzbüntetést teljesen el kell törölni, mert had érezzék gazdagok és szegények egyformán az állam sújtó kezét. Szót emel az olyan bűnösök szabadlábrahelyezése mellett, akik a büncselekményt nem aljas szándékból követték el. Lehetetlenségnek tartja, hogy sajtóvétségért letartóztatassanak újságírókat. Szerinte nem letartóztatni, hanem felemelni kell a bűnösöket nyomorúságukból. A preventív intézkedések gondolatát a javaslat nem szolgálja, ezért nem fogadhatja el. A javaslat vitáját kedden folytatják.

Bratianu Vintila lesz a liberálisok új vezére.

Az átmeneti kormány a költségvetés megszavazása után lemond. — A nemzeti-parasztpárt magának követeli a hatalmat. — Argetoianu belépett a liberális pártba.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése) Amilyen váratlanul érte a főváros lakosságát Ionel Bratianu halálhíre, majdnem annyira meglepetésszerű volt az is, hogy a régenstanács Vintila Bratianut bizta meg az új kormány alakításával. Amikor megjelentek az első különkiadások Ionel Bratianu halálhíréről, mindenki keresett még egy hirt a feltűnő betűkkel nyomtatott lapon, mely az új miniszterelnök nevét tartalmazza, és mindenki — Maniura gondolt. Ritkán volt olyan népes a nemzeti-parasztpárt Calea Victoriei párthelyisége, mint ma délelőtt. A kora reggeli órákban Maniunál tartott a pártvezetőség egy rövid értekezletet és aztán a párt minden nevezetesebb tagja átment a párthelyiségbe és ide érkezett a régenstanács meghívója Maniu részére, hogy délelőtt tizenegy órakor fogadja a régenstanács a nemzeti-parasztpárt elnökét kihallgatáson. Alkalmunk volt beszélni a párt több nevezetesebb tagjával, akiktől érdeklődtünk a párt magatartására vonatkozólag.

A nemzeti parasztpárt a népakaratra apellál.

— A nemzeti-parasztpárt elég erősnek érzi magát arra, — mondta informátorunk — hogy egyedül átvegye a kormányzás felelősségét. Bizonyos az, hogy úgy a régenstanács, mint a liberális párt részéről el fognak hangzani újabb ajánlatok egy nemzeti kormány alakítására vonatkozólag. Azonban a nemzeti-parasztpárt kitar eredeti álláspontja mellett, hogy az ország megkérdezése nélkül nem lehet dönteni a kormányzás kérdésében. Fel kell oszlatni a parlamentet, új, tiszta választást kell kiírni és a népakarat szabad megnyilvánulása fogja eldönteni, hogy ki vegye át a kormány vezetését ezekben a felelősségteljes időkben.

— Megvan a lehetősége annak, hogy a régenstanács újból Stirbey herceget fogja kinevezni az átmeneti kormány élére. És ekkor teljesítheti Stirbey azt, ami a multkori rövid párnapi kormányelnöksége alatt nem sikerült neki, a szabad és tiszta választás levezetését. Kár jövendőlni, hiszen könnyen lehetséges, hogy néhány nap alatt nagy változások állnak be, de az sincs kizárva, hogy a régenstanács Maniut bizta meg a választások levezetésével és ebben az esetben Maniu bebizonyíthatja azt, hogy a Romániában oly ritka tiszta választás is hatalmas többséget biztosíthat a számára...

Lemondásra készül Bratianu Vintila átmeneti kormánya.

Bratianu Vintila, az új kormányelnök tegnap délután kijelentette, hogy a kormány csak a költségvetést fogja megszavaztatni, azután pedig lemond. Bratianu Vintila hangoztatta azt is, hogy nem fogja vállalni sem a kormányelnökséget, sem a liberális párt elnökségét. A többség tagjait a liberális párt klubhelyiségében értekezletre hívták össze, amelyen Bratianu részletes exozét fog mondani a politikai helyzetről és a kormány programjáról. A kormányelnök egyébként tegnap délután hat órakor meglátogatta Maniu Gyulát, akinek köszönetet mondott a parlamentben és személyesen kifejtett részvételért. A kormányelnök kérte Maniut, hogy az aktuális, fontos kérdésekre és a rend fentartására való tekintettel valósítsák meg az összes nemzeti erők együttműködését. Bratianu Vintila nem tett konkrét

ajánlatot, erre csak a jövő héten kerülne sor, a temetés után. Addig szünet áll be a politikai életbe, amelyet az összes pártok is respektáltak.

Iorga kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt.

Iorga tegnap este visszaérkezett Valeni de Munteből és Rossival, a régenstanács titkárával, majd Bratianu Vintilával folytatott megbeszélést, ma pedig kihallgatáson jelent meg a régensek előtt. A tegnapi audienciáról pótülög azt jelentik, hogy Maniut és Averescut az egész régenstanács fogadta és kérte őket a politikai kiengesztelődésre. A nemzeti-parasztpárt álláspontjáról a Cuvantul úgy értesült, hogy a párt csakis a parlament azonnali feloszlataának és új választások elrendelésének feltételével vesz részt a nemzeti kormányban és fogad el kormányalakítási megbízatást. A Dreptatea azt írja, hogy az elhunyt ellenfél ravatalánál elmúlnak az ellentétek és a jelenlegi generáció sok ideig hálával fog emlékezni Bratianu Ionelra, akiknek felejtethetlen érdemei vannak az ország reményeinek megvalósítása közül. Eppen ezért azt reméli, hogy a pártok közötti megegyezésnek most már mi sem állhat útjában s ha soha, de most igazán szükség van a nemzeti erők összefogására.

A nemzeti-parasztpárt résztvesz Bratianu temetésén.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen Maniu részletesen beszámolt a régenstanácsnál történt kihallgatásáról és a többi tárgyalásokról. A nemzeti-parasztpárt kimondotta, hogy hajlandó átvenni a hatalmat és vállalja azt is, hogy kormányra lépése esetén azonnal megszünteti a cenzurát és a hadiállapotot. Az értekezlet további során Maniu hódolatát fejezte ki Bratianu emléke iránt és javaslatára a párt elhatározta, hogy résztvesz az elhunyt miniszterelnök temetésén. Tegnap a néppárt is értekezletet tartott, amelyen Averescu tábornok igyekezett a néppárt álláspontját fikszirozni. A tanácskozásról azonban nem adtak ki hivatalos kommunikét.

A liberális párt Bratianu Vintilát választja vezéréül.

Ma délelőtt tíz órakor Bratianu Vintila elnökléte alatt minisztertanács volt, amelyen az elhunyt miniszterelnök temetésének programját állapították meg. A miniszterelnök ezután beszámolt a pártvezérekkel a nemzeti kormány alakítása ügyében folytatott tárgyalásairól, majd számos részvét-táviratot olvas fel, amelyek külföldről érkeztek a kormányhoz. A táviratokra azonnal válaszoltak. A minisztertanács végeztével a miniszterelnök kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a pártvezéreknél a megértés és bölcsesség egy iuvallata mutatkozik, amely reményt nyújt a nemzeti kormány megalakítására. Magánforrásból nyert értesülésünk szerint Argetoianu kijelentette a minisztertanácsban, hogy beép a liberális pártba.

A lapok jelentése szerint a liberális párt végleg elhatározta, hogy Bratianu Vintila személyét jelöli elnöknek, főként az elhunyt miniszterelnök kívánsága következtében. A liberális párt ma délután négy órakor értekezletet tart. Ezt az ülést kizárólag az elhunyt emlékének szentelik és az új pártvezért csak a temetés után fogják megválasztani a párt nagy igazgatósági tanácsának ülésén.

A kormánypárt mai értekezletén Duca belügyminiszter méltatta Bratianu Ionelt, hangsúlyozva, hogy a megkezdett munkát folytatni kell és Bratianu Vintila volt az, aki vállalta a felelősséget a mai nehéz időkben ennek a munkának a folytatásáért. A liberális párt feladata, hogy egységes maradjon és tovább küzdjön drága nagy vezére eszméinek győzelméért. A kormánypárt tagjai teljes támogatásukról biztosították a kormányt.

Joffe tragikus utja

a szibériai ólombányáktól a berlini nagykövetségen át az öngyilkossá-
gig. — Aznap lőtte magát föbe, amikor Trotskijt kizárták az orosz kom-
munista pártból.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától) A véres seb Joffe fején épen akkor meredt ijesztő felkiáltójelként az új orosz történelem évkönyvében, amikor megindult a bontás az orosz kommunista-pártban, amelynek végső kihatásai ma még kiszámíthatatlanok. Adolf Joffe akkor lőtte magát föbe, amikor az orosz kommunista-párt kizárta kebeléből régi fegyvertársát és barátját: Trotskijt. Joffe az utóbbi időben visszavonult a politikai szerepléstől, nem lehet tudni, milyen állást foglalt el a legutóbbi eseményekkel szemben. De letagadhatatlan tény, hogy a radikális és terjeszkedő kommunizmus, a szintén most kitaszított Zinovjev híve volt. És szinte szimbólum, hogy Joffe neve a kommunizmus megalapításában és a kommunista állam felépítésében több helyütt szinte elválaszthatatlanul fűződik össze Trotskijval.

Adolf Abramovics Joffe 1883 október 10-én született Simferopolban (Krim), mint jómódu kereskedőszülők gyermeke. Szülővárosában végezte a gimnáziumot. Már 16 éves korában aktív tagja a szociáldemokrata pártnak, úgy, hogy az orosz egyetemek nem nyitották meg előtte kapukat. 1903—1906 között Berlinben orvostanhallgató, majd 1907-ben Zürichben a jogi fakultásra iratkozik, 1908-ban Bécsben egyszerre szerez jogi és orvosi diplomát.

Joffe, a diák, mind jobban és jobban bekapcsolódik a szociáldemokrata párt munkájába. Az 1905-ös első orosz forradalom alatt Dél-Oroszországban fejt ki agitációs tevékenységet, majd Moszkvában és Péterváron 1906-ban az orosz szociáldemokrata párt külföldi irodájának végrehajtóbizottságában ül, ugyanabban az évben már mint kellemetlen idegent kiutasítják Németországból. Bécsbe került és itt 1908-ban Trotskijval együtt megalapítja a „Pravda” (Igazság) című lapot.

A bresztlitovszki béketárgyaláson Joffe volt a szovjetdelegáció vezetője. A tárgyalások első részében egyedül vitte a tárgyalásokat, később Trotskij is csatlakozott hozzá. Trotskij és Joffe írta alá a fegyverszüneti szerződést, a bresztlitovszki békét azonban Joffe soha nem ismerte el. 1918-ban, a háború utolsó fázisában Oroszország Vilmos császár mellé akreditálja Joffet, mint nagykövetet. Joffe tevékeny részt vett a német forradalom előkészítésében. Három nappal a német forradalom kitörése és Vilmos császár bukása előtt a császári külügyminisztérium kiadja Joffe utlevelét, tehát kiutasítja Németországból. Németország és Oroszország akkor megszakították a diplomáciai viszonyt. A bolsevik rezsim alatt Joffe egymásután külügyi, majd munkásbiztosítási népbiztos. Később Ukrajna biztosa. — 1921-ben tagja annak az orosz delegációnak, a mely Génúában tárgyal a szövetséges hatalmakkal és Németországgal. Joffe és Csicserin Walter Rathenauval a legnagyobb titokban Rappalóban megkötik a német—orsz. szerződést, ezzel felborítják a génúai konferenciát és új helyzet elé állítják a hatalmakat. Ez az új helyzet később a Rajna-megszálláson át mégis Locarnóhoz és Genfhez vezetett.

Génua után Joffe Kinába és Japánba kerül mint nagykövet és itt fontos tárgyalásokat folytat. A távol Keleten súlyosan megbetegszik és Bécsbe utazik, ahol egy szanatóriumban ápolják. 1924-ben Joffe a Londonban tárgyaló szovjetdelegáció egyik vezetője. A londoni tárgyalások befejezése után a szovjet bécsi követe lett. Ezt az állását 1925-ben hagyja el és Moszkvába utazik, ahol a Sun-Yat-Sen egyetem (kinaiak számára alapított bolsevista főiskola) elnöke.

1925 óta az addig intranzigens bolsevista

Joffe haláláig nem hallatott többé magáról. Nem lehet megállapítani, Stalin új kurzusa tolta-e félre, vagy pedig a súlyos beteg ember önszántából hagyta-e ott a politikát. Joffe öngyilkosságának okáról természetesen nem enged a külföldre részleteket a moszkvai cenzura. Emberileg érthető azonban, hogy Joffe tragédiájában súlyos szerepet kellett játszaniok a legutóbbi eseményeknek. Joffe tagja a bolsevizmus legelső gárdájának és meg kellett érnie, hogy Moszkva új kurzusa a bolsevizmus felépítőit, ezt az első gárdát, szinte teljes számban kitaszította a kommunista pártból. Joffenek látnia kellett azt, hogy megingott a kommunizmus vérrel és emberi holttestekkel, pusztítással felépített bábeltornya. Joffe halálának talán nincsen súlyos politikai jelentősége, de kétségtelenül tragikus szimbólum a szimbólumok a miszticizmus távoli és érthetetlen Oroszországában.

Irodalom és művészet

* Az aradi színház heti műsora. Szombat: Broadway, dráma. (B. bérlet.) Vasárnap az elrendelt országos gyász miatt nem lesznek előadások. Hétfő: Broadway. (C. bérlet.) Kedd: Bábjáték, dráma. (Felicia Andersen urnó fellépte. A. bérlet.) Szerda: Lili bárónő. (Lengyel Irén fellépte. B. bérlet.) Csütörtök: Miss Monte Carlo. (Premier, fényes kiállításban. C. bérlet.)

* A Bábjáték — vendéggel. Kedden Pierre Wolf nagyszerű drámája, a „Bábjáték” kerül színre. Ennek az előadásnak az ad különös érdekességet, hogy a fő női szerepben először lép színpadra Felicia Andersen budapesti ur-asszony, aki Aradról az előrelátható biztos siker után kezdi meg budapesti színpadon művészi pályáját.

Karácsonyra lepők meg hozzátartozóinkat, gyermekünk vagy saját magunk fényképével. Ezen legolcsóbb és legkedvesebb ajándék fényképész műtermében művészi kivitelben készül. Arad, Bul. Reg. Maria 8. földsz.

* Vasárnap az elrendelt országos gyász miatt az aradi színház nem tart előadásokat.

* A „Broadway” olyan, mint egy izgalmas film: lenyűgözi a közönséget és mindvégig magával sodorja a rohanó esemény. A közönség lélekzetvisszafojtva figyeli az előadást és a felvonások végén zajos tapsal honorálja a szereplők nagyszerű teljesítményét. Elmondható, hogy régen aratott dráma olyan sikert az aradi színpadon, mint a „Broadway”, amelyet az igazgatóság még szombaton és hétfőn tart műsoron. Aki egy idegizgató s érdekes drámát és egy nagyszerű előadást akar megnézni, az ne mulassza el megtekinteni a Broadway-t.

* Minisan és Schulhof kiállítása megnyílt a Kulturpalotában.

Barnánénál

új haladó bakfis és felnőtt kolonok kezdődnek. — Minden vasárnap délután 5-től haladó ifjuságnak gyakorló óra.

* Miss Montecarlo. A jövő hét csütörtök-jén az aradi színpadról indul el egy operett világhódító útjára. Ugynevezett Uraufführung lesz ez a premier, az első premierje egy újdonságnak, amelynek legközelebbi állomása Budapest. A „Miss Montecarlo” zenéjét Ürményiné-Baneth Iby urasszony, Jacobi Viktornak, a „Leányvásár” és „Sybill” világhírű komponistájának huga szerette, a szöveggönyv pedig Fekete Tivadarnak, a jeles írónak munkája. Az operettet a szezon elején megvette a Hungaryan Plays amerikai színházi ügynökség és világvárosi bemutatója február közepén a budapesti Király Színházban lesz. Az aradi premierre, amely a jövő hét csütörtökjén lesz, lejön Aradra Lázár Ödön, a Király Színház igazgatója. Incze Sándor, a Színházi Élet főszerkesztője és özv. Pongráczné, néhai Jacobi rokona, a Hungaryan Plays budapesti főmegbizottja is. A színházi ügynökség csak egyetlen erdélyi premiért engedélyezett és ez csütörtökön Aradon lesz. Innen indul el az új operett a maga útján a világhír felé.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor

KIKKI

a legszenzációsabb szalon vígjáték,
Norma Talmadge és Coloman
Ronald a főszerepben.

Rendes olcsó helyárak. Kibővített zenekar.

A mosógép „eszcájgot” fényesít.

Szenzációs új találmányok Amerikában. Séta az országos amerikai elektromossági kiállításon a Grand Central Palaceban.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől). Az országos rádió- és kémiai kiállítás után egy harmadik kiállítás sietett perdöntő bizonyosságot szolgáltatni a mellett, hogy Amerika a technikai csodák hazája. A Grand Central Palace-ban lezajlott az országos elektromossági kiállítás, amelyen mintegy huszonezer objektumot állítottak ki és az elektromosságnak olyan raffiniált alkalmazási lehetőségeire hívták fel a figyelmet, amelyek csodálkozást és bámulatot keltettek a látogatók tizezrei között.

Végigjártam a kiállítás egész épületét. A kaleidoszkópikus képből csak mozaikot lehet kiragadni. A elektromosság kora talán a házi-asszony számára jelent a legtöbb örömet Amerikában. A kiállításon friss szenzációkkal találhatták szemben magukat. Megismerkedhettek az ideális elektromos vasalóval, amellyel nem lehet semmit megégetni, mert csak egy bizonyos hőfokig melegszik át és aztán automatikusan kikapcsolja az áramot. Gyönyörködhetek a porszívók és elektromos légszűrők végtelen sorozatában, a piritóskészítőkben, amelyek megfordítják és automatikusan kidobják a kész piritózt, a praktikusnál praktikusabb elektromos főző- és sütőedényekben, kályhákban, hajsütőkben és tisztelettel adózhattak a legújabb típusú villamos mosógépnek, amely a mosáson kívül ezüstöt pucol, fagyaltot készít, húst őröl, tojást felver és edényeket fényesít. Előtte szedték szét ezt a mosógépet és demonstrálták, hogy bármilyen standard konyhamosómedencére felszerelhető, pillanatok alatt lebontható és a medencében elhelyezhető. Nincs tehát utban, ha nincs szükség rá és nem ad a konyhának műhelyjellegét. A motor öt font. Bármiféle elektromos műszert külön rá lehet kapcsolni és ezzel valóságos ezermesteri szolgálatra állítható be.

Több szoba az otthonok helyes kivilágításáról ad szemléltető oktatást. A New-York Telephone Company beszélőfilmben gyönyörködtet és bemutatja a telefon fejlődését a legelső, primitív kapcsolóközponttól a mai komplikált mechanizmusig. A General Electric Company készüléket állított ki, amely egy amper tízmilliomodrészét tudja megmérni. Egy másik és Amerikában felelté praktikusnak ígérkező készülék ultraviolet sugarakkal az alkohol minőségét és méregtartalmát állapítja meg. A Coast Artillery (Parti tüzérség) olyan fényező rőt mutat be, amely ötven mérföld távolságból szemünk elé hoz repülőgépet. Mellette a repülőgépvédő ágyú áll fenyegetően. Öt incs hosszú robbanó lövedéket tud kiröpíteni három mérföld magasságig. Triumvirátust alkot velük egy roppant hallgatózókészülék, amelyen keresztül tizenöt mérföld messzeségből meg lehet hallani az érkező repülőgép lár-máját.

A kiállításnak rádióleadó állomása is van, amelyről sokszorosan megerősítve, a legkülönfélébb zajokat vittek kísérleti célból az éterbe. Huszmilliószorosra felnövelve, kihallgatták az aranyhalak uszásának lár-máját, demonstrálták az óraketyegést, a szódavíz sustogását s magát a lélekzetvételt, amely expresszvontok robotásához hasonló lár-mát adott.

Pénzt takarít meg,

ha az
„ARADI KÖZLÖNY“-t
MOST MEGRENDELI,
az előfizetési díjat csak dec. 1-étől számítjuk

KÖZGAZDASÁG.

Aradváros közgazdasági életéről.

Irta: Fejér Gábor, az Erdélyi Hitelbank Rt. vezérigazgatója.

A ma megjelent Pesti Tőzsdéből veszszük az alábbi nagyérdekessegi közleményt.

A legutóbbi évtized egészen új és nehéz feladatok elé állított mindenkit, aki a város gazdasági megnyilvánulásainak bármely vonatkozásban is részese. Új orientációt kellett minden irányban keresni; iparnak és kereskedelemnek egyaránt új piacokat teremteni, a pénzügyi ellátás terén új háttvédeket szerezni. Megállapíthatjuk, hogy a piac gazdasági vezetőinek e nehéz feladatot minden különösebb zökkenő nélkül sikerült megoldaniuk s néhány év óvatos, tapogatózó tartózkodása után nagyrészen új alapokra helyezték, de egyúttal megszilárdították és fejlesztették e határvárossá vált jelentős gócpont ipari és kereskedelmi életét.

Feltűnő szemlélő előtt a fejlődés talán nem is annyira szembeötlő, de aki ismeri a nehézségeket, amelyek leküzdendőek voltak, kellően tudja méltányolni az eddig elért eredményeket. Nem a nagy konjunkturák merész ívelésű, de könnyen kisikló lendületéről tanuskodik a fejlődés vonala, hanem a lassu, de kellően megalapozott fokozatos építés eredményei állanak előttünk. E módszer egyébként is a helybeli piac sajátossága. Az aradi ipari és kereskedelmi körök sohasem itélték meg túlzott optimizmussal a viszonyokat. Régi hagyományokhoz terhelten óvatosan vigyáztak arra, hogy konzerválják az átöröklött anyagi és erkölcsi tőkét és lendületük talán éppen ezért akkor is tompított volt, amikor a hirtelen konjunkturák révén nagyobb eredményeket is lehetett volna elérni.

Ezen elveknek következetes gyakorlati keresztülvitele viszont rendszerint meg is óvott bennünket nagyobb kríziseknek megvárakoztatásaitól s ha most az utóbbi évek már hazamosabb idő óta lappangó válságának egy-egy hevesebb kitérése döbenteti meg a piacot, az ezek nyomán támadó aránytalan nagy nyugtalanság elsősorban azon körülménynek tulajdonítható, hogy ilyen jelenségekhez kevéssé vagyunk hozzászokva. Korántsem változtat ez azonban a tényen, hogy piacunkon az ipar és kereskedelem jól megalapozott és a mai kétségtelenül igen nehéz viszonyokat is előreláthatólag komolyabb következmények nélkül fogja elviselni.

E feltevéseinkben csak megerősít bennünket azon körülmény, hogy helybeli iparvállalataink közül — melyeknek egy említésreméltó része éppen az utóbbi években létesített — néhány egész nagyobbszabású ipari üzem az általános rossz viszonyok ellenére is igen jelentős mérvben fejlődik és Nagyrománia textil, szesz és kötszövő iparának legjelentősebb reprezentánsait nevezheti magáénak az aradi piac. Kevésbé örvendetes képet mutat régebben oly híres malomiparunk, állatexportunk és fatermelési üzemünk mai helyzete, melyek igen érzékenyen szenvednek a jelenlegi viszonyok hatása alatt. A már legközelebbi jövőre ígért különböző törvényhozási intézkedések azonban remélhetőleg rövidesen ki fognak küszöbölni egyes bénító körülményeket és lehetővé fogják tenni, hogy ezen iparágaink is régi nagy jelentőségükhöz mérten ismét termékenyítő hatást gyakorolhassanak piacunk gazdasági életére.

Közvetítő kereskedelmünk az utóbbi években szintén egész számottevő arányban

bontakozott ki, kellően hasznosítván városunk földrajzi fekvésének s vasúti gócpont jellegének igen számottevő előnyeit. Ezen eddigi tapasztalatokra támaszkodva nem is kell véleményünk szerint különösebb fantázia ahhoz, hogy városunk tranzit forgalmának igen tetemes gyarapodását reméljük azon értékes kereskedelmi és ipari gondolatok megvalósításától, amelyekre a földrajzi adottságok predestinálják és amelyek között most előtérben az aradi vámszabadraktár létesítése és export-állatvásárok megteremtése szerepelnek.

Piacunk ipari és kereskedelmi életének eddigi fejlesztésében, valamint a további fejlődéshez szükséges nagyobbszabású tervek előkészítésében döntő fontosságú szerepet játszik pénzügyi szervezeti organizációnk, amely régi hagyományaihoz híven minden egészséges üzleti eszmét felkarol és megvalósításában lehetőség szerint közreműködik. Tehetik ezt pénzügyeink annál is inkább, mert nemcsak a helybeli közönség osztatlan bizalmát élvezik, hanem úgy belföldön, mint külföldön jól megalapozott és kiterjedt értékes összeköttetésekkel rendelkeznek. Az új idők szellemének megfelelően át szervezkedtek és a modern banküzlet minden kellékével felvértezve állanak a közönség rendelkezésére. Mindenkor legteljesebbi harmóniában működnek együtt a többi ipari s kereskedelmi tényezővel és ezen eddig is jó gyümölcsöket termelt együttes, vállvetett munka legbiztosabb záloga a piac további fejlődési lehetőségének, amely elé mindannyian, kik az itt kifejtett becsületes munkának részesei vagyunk, teljes bizalommal tekintünk.

Zürichben 3.16.50, Párisban 16.45 a lej Zürichben az utótőzsdén is 3.16.50-es a lej jegyzése

A tegnapi napon a kormányelnök halálának kapcsán keletkezett magyarányu tőzsdéi idegességgel szemben, a mai napra a belföldi piac már a legteljesebb nyugodtság képét mutatott. Ha a külföld a váratlan, szenzációs híre eső folyamatát indította meg a lejnek s még a zürichi utótőzsdén is csak 3.16.50-es jegyzéssel jött a lej, a belföld már 3.19, sőt 3.20-as alappal dolgozott. A Banca Nazionale teljesen kiszolgált a vevőit, a piac már higgadt, csendes.

Helyi valutaárak. (November hó 25.)
Kifizetések: Berlin 39, Newyork 163, London 796.50, Páris 6.42, Milánó 8.90, Prága 4.84, Budapest 28.58, Zágráb 2.87.50, Bécs 23.02, Zürich 31.50. — **Áru:** Márka 39, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23.10, svájci frank 31.40. — **Pénz:** Márka 38, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31.20. — **Irányzat:** Tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (November hó 25.)
Berlin 123.82.50, Amsterdam 209.40, Newyork 518.50, London 2528.75, Páris 20.38.50, Milánó 28.21.50, Prága 15.37, Budapest 90.77.50, Belgrád 9.13, Bucuressti 3.15.50, Varsó 58.15, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdényítés. (November hó 25.)
Berlin 123.82.50, Amsterdam 209.45, Newyork 518.50, London 2529.12.50, Páris 20.39, Milánó 28.21.50, Prága 15.36.50, Budapest 90.77.50, Belgrád 9.13, Bucuressti 3.16.50, Varsó 58.10, 73.12.50.

Bucuressti-i tőzsdézárás. (November 25.)
Devizák: Páris 6.42, Berlin 38.90, London 794, Newyork 162.70, Milánó 8.88, Zürich 31.45, Bécs 23, Prága 4.83, Budapest 28.55. — **Valuták:** Napoleon 652, márka 38.75, léva 1.19, török lira 0.90, angol font 788, francia frank 6.52, svájci frank 31.20, olasz lira 8.94, drachma 2.18, dinár 2.87, dollár 161.75, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.25, pengő 28.35, cseh korona 4.78.

6) Igyál

**Kathreiner-féle
Kneipp malátakávét**

Nagy kiadósága mellett rendkívül olcsó.

Sokat takarítasz meg vele!

6298

— Kifizetik az Ipar és Népbank kisbeteit. Az aradi Ipar és Népbanknál a tegnapi napon megkezdődött, 20.000 lejen alóli kisbeteik kifizetése a mai napon folytatódott a legnyugodtabb mederben. Az érdeklődés ma sem volt nagy: a tegnapi napon kifizetett kisbeteik száma ma csak mintegy kétszázal szaporodott, úgy, hogy a körülbelül 2000 kisbeteiből még igen sokan nem jelentkeztek. Cirka három millió és hétszáz ezer lej kifizetett ki a bank eddig és annak ellenére, hogy sok betétes kifizetése még hátra van, a nagyobb tételek a kifizetendő kisbeteik közül már kifizetésre kerültek. A kifizetések minden nap folynak.

— A nemzetközi hálókocsi társaság óriási nyeresége. A Nemzetközi Hálókocsi Társaság az elmúlt üzletévben 137 millió frank tiszta nyereséget ért el, amelyből 60 százalékos osztalékot fog kifizetni.

— Közel nyolcmilliárd lej vámot inkasszált az állam október végéig. A legfőbb vámvezérigazgatóság most tette közzé 1927. évi bevételeinek részletes adatait. A kimutatás szerint importált áruk után 5 milliárd 582 millió 337.433 lej és 30 banit, exportált áruk után 2 milliárd 42 millió 244.204 lej és 75 banit, vámbírságokból és más jövedelmekből pedig 308 millió 727.466 lej és 73 banit vételeztek be a vámhivatalok 1927 január elsejétől október 31-ig. Az összes vámbevétel tehát az év első tíz hónapjában 7 milliárd 933 millió 309.104 lej és 78 bani volt, holott az egész évre szóló költségvetési előirányzat csak 7 milliárd 900 millió lej volt, ami elég bizonyíték arra, hogy a vámok leszállítása nagyon időszzerű intézkedés volna, annál is inkább, mert maga a pénzügyminisztérium ebben a 10 hónapban csak 6 milliárd 583 millió 333.320 lejre számított.

— Kitalálták a banánt Svájcban és Olaszországból. Rómából jelentik: A külföldi nagy vállalatok egyre nagyobb mennyiségben szállítják az egyes európai államokba a banánt, amely a termelési költségek állandó csökkentése és a szállítási felelősség miatt már veszélyeztetni kezdi egyes országokban a gyümölcsstermelést. Két országban most mozgalom indult meg a banánimport kitalálására, Olaszország és Svájc meg akarja menteni a hazai gyümölcsstermelést és azzal a gondolatmal foglalkoznak, hogy elzárják a határt a banán előtt.

**Csakis ma, szombaton
nézheti még meg az
APOLLO-ban
LIANE HAIDAL**

Bucsukeringőt.

Leszállított olcsó helyekkel.

Az előad. 5, 7 és 9-kor kezdődnek.

U R A N I A B A N	Még csak ma vetítik	Az előad.	Olcsó helyek:
	MARCCO	5,	
	az izom ember	7	
	legizgalmasabb filmet	és	
	Harc a tengeralattjárón.	9-	
	Holnaptól	kor	
	Fall Leó csodás operettje		
	Elvált asszony.		
	Kibővített zenekarral!		

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzura: Prefectura Judetului.

Női és gyermek felöltők legolcsóbb bevásárlási forrása: Iuliu PLESZ Gyula

1041 oég Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó bejáratával szemben. Saját érdekében győzdődjön meg utólról versenyképességéről. Hitelesképes egyének részlettíztesre is kaphatnak

Összeállították az aradi adókiivetés programját

Az aradi pénzügyigazgatóság elkészítette az aradi bizottságok uccabeosztását.

(Aradi, november 25.) A pénzügyigazgatóságon ma összeállították az Aradon működő föld- és házadó összeíró bizottságok uccabeosztását is. Az egyes bizottságok december 10-ikén kezdik meg működésüket és házról-házra járva, a helyszínen adják meg az összeírást. Annak napján naponta fogjuk közölni, hogy melyik bizottság a város melyik utcájában működik. A bizottságok uccabeosztását egyébként a következőképpen rendezték:

1. számú bizottság: a város körüli tanyák és majorok; 2. számú bizottság: Gáj, Poltura és Calea Aurel Vlaicu-tól az olajvárig; 3. számú bizottság: Sega, az olajvártól a Holtmarosig, illetve a pályaudvarig, valamint a pernyávi rész a Holtmarostól a Str. Capitan

Ignat (Kapa-utcáig); 4. számú bizottság: A Holtmarostól a pályaudvar és a Calea Victoriei, valamint a Calea A. Vlaicu közötti városrész; 5. számú bizottság: a Holtmarostól a Marosig a Calea Saguna, Str. Greceanu Str. Horia, Piata Xenopol és a pernyávi részen a Str. Lae Barua közötti városrész; 6. számú bizottság: a Piata Xenopol, Str. Horia, Str. Greceanu, Str. Ep. Radu, Calea Saguna között és pedig a Str. Blanduzet, Str. R. Sirianu, Piata Catedralei, Str. Baritu, Piata A. Iancuig, illetve a Marospart pernyávi része a Str. Barbu Lautarugig; a 7. számú bizottság: a Str. Gh. Lazartól a Str. Vacaresti közötti városrész a Marosig és a várig.

SPORT

O A vasárnapi mérkőzések bírói. A bírók delegáló bizottsága a vasárnapi mérkőzések levezetésére a következő bírókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya. Dél előtt fél 11 órakor AMTE—Hakoah ifj. bajnoki. Vezeti: Kalmár Tibor. Délután 1 órakor ATE II.—Gloria CFR II., szöv. díj mérkőzés. Vezeti: Csenka Gábor. 3 órakor TAC—AMTE I. oszt. barátságos. Vezeti: Szabolcsy János. Határbírók: Kalmár Tibor és Balajthy István. AAC-pálya. Dél előtt fél 11 órakor AAC—Olympia ifj. bajnoki. Vezeti: Sensendorf József. Tricolor-pálya. Délután 1 órakor Tricolor—Vointa V. ifj. bajnoki. Vezeti: Behm Béla. 3 órakor Wacker—Hakoah II. oszt. bajnoki. Vezeti: Husztik Ferenc. Unirea-pálya. Dél előtt fél 11 órakor Vulturul—Intelegerea II. oszt. bajnoki. Ve-

zeti: Pálkás Lajos. Délután 1 órakor Juventus—Frontiera II. oszt. bajnoki. Vezeti: Pfeiffer László. 3 órakor Unirea—Tricolor II. oszt. bajnoki. Vezeti: Pálffy Gyula.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékéri nem vállalunk felelősséget. Názutalajdonos Ujonnán személyes vezetésével. modernül átalakítva megnyilt ARADON a 6401 Fehér Kereszt Szálloda és Étterem. Tulajdonos: Kornis Márton. Tiszta, kényelmes szobák. Pontos kiszolgálás. Utazók és köztisztviselőknek nagy engedmény.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett édesatyánk, nagyatyánk, testvérünk, illetve rokonunk

HEHS VILMOS

gyógyszerész

f. hó 21-én délután háromnegyed öt órakor, fáradhatatlan munkában eltöltött, páratlan nemeslelkű jótékony életének 61-ik évében, nyolc hónapi legszomorúbb özvegység után, a sors csapásaitól megviselt testtel és lélekkel visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejtethetlen halottunkat f. hó 23-án, szerdán délután három órakor a budapesti Farkasréti-temető halottasházából kísértük utolsó útjára, az ágostai hitvallásu evangélikus egyház bucsuimája után.

Aldot emléke örökké élni fog közöttünk!

Budapest, 1927. november 21.

Hehs László, Hehs Margit férj. Neidenbach Emilné, Hehs Magda férj. Talányi Ottóné, Hehs Ákos. Hehs Bála gyermekei. Hehs Viktor, Hehs Márton testvérei. Hehs Lászlóné Kilenyi Magda, Neidenbach Emil. Talányi Ottó menyé és vejei. Dr. guthori Földes Béla sógora. Puhalla Aranka, Hehs Évike unokahugai. Neidenbach Lacika, Neidenbach Margitka, Neidenbach Ákoska, Talányi Jánoska unokái. Özv. Hehs Aladárné és családja, özv. Hehs Béláné és családja, Hehs Viktorné, Rimánóczy Lujza, Hehs Mártonné Springer Aranka, dr. guthori Földes Béláné, kirsuzkai Cserépy Margit sógornői. Neidenbach-, Kilenyi-, Talányi-, Manojlovits-, Handlovits-, guthori Földes-, Gavrilovits-, Vojtek- és Vaniss-családok. 6403

Aradi Tejszarnok fiókja Str. Mețianu (Forray-u.) 2. Nádasy-palotában megnyilt! Uradalmi teljes tej és tejtermékek egész napon át kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szövegeit, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobbszer az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogueriában és minden gyógyszerárban.

„IGAZAN SZÉP”. Válaszoltam. Tessek még ma átvenni. 6402

HÁZASSÁG.

NŐSÜLNI óhajt izraelita fiatalember, 35 éves, ismeretség hiányában, házasság közvetítők adják le címüket „Házasság közvetítő” jelzésre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6394

LAKÁS.

KÉT SZOBÁBÓL ÉS A SZÜKSÉGES MELLÉKHELYISÉGEKBŐL ÁLLÓ LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

KÉT UDVARI SZOBÁBÓL ÁLLÓ, MŰHELYNEK, SZALONNAK VAGY IRODÁNAK ALKALMAS HELYSÉG A FŐTÉREN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

EGY SZOBA KONYHÁBÓL ÁLLÓ UDVARI LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

ALKALMAZÁS.

URILÁNYOK legújabb módszerű, rövid idejű elsajátítással szabásati és varrótanfolyamra felvétetnek Földesy Sándorné dívat szalonjában, Str. Cogălniceanu (Mikes Koloman-u.) 27. 6386

KERESEK azonnali belépésre fiatal, románul beszélő fűszer- és rövidáru segédet falura. Csakis elsőrendű, megbízható (évi bizonyítvánnyal) erő küldiék be ajánlatukat fizetési feltételekkel Grosz Jenő Salasul de sus címre. Posta Pui. 6395

EGY magános urnához vagy urhoz főzőnőnek ajánlkozik korosabb nő. Kovácsné Fischer Eliz palota. 6392

MINDENES szobaleány kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8999

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ZONGORÁK, gyönyörű paraván, női fehérneműk, kézfűzők, festmények, se-lyemsálak, gobelinképek, női és férfi burdák, autó burdák, asztal és ágyneműk, antik butorok, férfi kabátok és öltönyök, antik órák, meiszem táj, herendi csésze, antik pohár, komplett háló, szalon berendezések, hór fotelok, lámpák, ebédlo divány, hintaszék, komplett Pallas lexikon, gyermek paplan, bőr retikülök, férfi tárcák, samovarak, asztalok, székek, palma stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota.) 1000

Női harisnya 20.— lejtől 148.— lejtől! Téli angol harisnya 68.— lejtől! Gyapjú harisnya 108.— lejtől! Férfi és gyermek harisnya 15.— lejtől! Reform nadrágok 67.— lejtől! Keztyűk 45.— lejtől! Nappa bőrkötény 225.— lej. Férfi bőrkavics 98.— lej. Selyem nyakkendő 56.— lej! Selyem sálak 126.— lejtől! — Kétféle szövetek, kabátok, mellények! Csipkék és szalagok legolcsóbban. 6890 Str. Eminescu 18

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban. GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

KISEBB papagály kalitkát keresek. Fischer üvegkereskedő, Neuman-palota. 6385

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás dorcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

EBÉDLŐ és háló berendezések eladók. Megtekinthető vasárnap 10—11-ig, 4—6 óráig. Str. Consistoriului 5., III. em. 5. 6393

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGYEN küldöm szülőotvány árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szó-öbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig ohtványt vagy bármilyen fajta vesszót, míg át nem olvassa szö-leszeti utmutatómat. — Cím: 56 2 J. Szücs szülőtelep 14. Diosig, Jud. Bihar. Vizontéledők magas jutalék mellett kerestetnek.

Tüzifa I-a száraz minőségben, detail és wagon-teleben legolcsóbb árban beszerezhető: 1041 **AUFRICHT** fatelepen, Arad, Strada Várásesti végén. Telefon: 69. Olcsó gépfűszelés és fuvar!

Mikulásra! Szép könyv- és egyéb ajándékok nagy választékban legolcsóbban: 6391 **Naményiná.**

Tiszta fosztott liba olaj és pelyhet veszek Ajánlatot a Fehér Kereszt szállodába kérek. 6389

Kantin, raktár, vagy műhelynek alkalmas 150 m² suterain és **3 szoba, fürdőszobás modern lakás** állomás közelében kiadó, a ház eladó! Bővebbet: **KORNIS** Testvéreknel Arad.